

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için
Başvekâlet Neşriyat Müdürlüğüne
müracaat olunur.

22 HAZİRAN 1935
CUMARTESİ

SAYI: 3035

KANUNLAR

Askerî ve Mülki Tekaüd Kanununun 67 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun

Kanun №: 2788

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 1683 sayılı Askerî ve Mülki Tekaüd Kanununun 67 nci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur:

Evkaf ve Hudud ve Sahiller Sıhhat Umum müdürlükleri kadrolarından umumî muvazeneye nakli memuriyet edenlerin umumî muvazeneye nakilleri tarihine kadar geçen hizmet müddetleri ve umum muvazeneden Evkaf ve Hudud ve Sahiller sıhhat umum müdürlükleri kadrolarına geçen memurların da müteakiben umumî muvazenedeki hizmet günleri tekaüdlük için meşrut kanunî müddetin hesabında sayılır.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil, Maliye ve Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekilleri memurdur.

21/6/1935

1683 numaralı kanun 1517 sayılı Resmî Gazetededir.

Evkaf Umum Müdürlüğünce istihdam edilecek avukatlara dair olan 1263 numaralı kanunun 3 üncü maddesine ek kanun

Kanun №: 2789

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 1263 numaralı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

İcradaki alacakların takib ve tahsili de aidatla baro ve dava vekili olmıyan yerlerde hariçten kimselere verilebilir. Bu aidat resen icra işlerinde alacağın % 10 undan, dava ve icra işlerinde mahkûmunbihin % 15 inden fazla olamaz. Bu suretle verilecek paralar alacağın tahsilinden ve davalarda hükmün icrasından sonra bütçenin aidat tertibinden verilir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

21/6/1935

1263 numaralı kanun 899 sayılı Resmî Gazetededir.

Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslavya Hükûmeti arasında imzalanan afyon anlaşmasının tasdikına dair kanun

Kanun. №: 2791

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyetile Yugoslavya Hükûmeti arasında akdedilmiş olan 14 nisan 1932 tarihli afyon anlaşması yerine geçmek üzere Belgratta 17 birincikânun 1934 tarihinde imzalanan afyon mukavelesi ve merbut protokol, 1 kânunuevvel 1935 tarihinden itibaren mer'iyete girmek üzere kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini icraya Hariciye, Maliye, İktisad, Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekilleri memurdur.

20/6/1935

Afyon ihracına dair Türk - Yugoslav anlaşması

Bir taraftan Türkiye,

Diğer taraftan Yugoslavya,

Afyon meselesinin milletler arasında tanzimi işinin, memleketlerinde afyon istihsalile ihracının münasib bir surette intibakını istilzam ettiği mülahazasıyla,

Bu husustaki sıkı teşriki mesailerinin, memleketlerinin meşru menfaatlerini muhafaza etmekle beraber uyuşturucu maddeler suüstimaline karşı beynelnilel faaliyeti kolaylaştıracak mahiyette olduğu kanaatle,

14 nisan 1932 tarihli anlaşma esaslarını takviye ederek teşriki mesailerini daha müessir kılmak arzusuyla,

14 nisan 1932 tarihli anlaşmanın yerine kaim olmak üzere işbu anlaşmanın akdine karar vermişler ve Murahhasları olarak:

Türkiye Cumhuriyeti Reisi:

Türkiye uyuşturucu maddeler inhisarı Müdürü Ali Samiyi, İktisad Vekâletinde Müşavir Huldî Sarhanı,

Haşmetlû Yugoslavya Kralı:

Ticaret ve Sanayi Nazırı Juraj Demetrovitch cenablarını, tayin etmişlerdir.

Müşarileyhler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra atideki hükümleri kararlaştırmışlardır:

I. İhracat teşekkülü

Madde 1 — Yüksek Âkid Taraflardan her biri kendi memleketinde ham afyon ihracı hakkını munhasıran haiz bir müessesese ihdas etmeği taahhüd ederler.

Bu müesseseler işbu itilâfnamede ayrı ayrı "Türk müessesesi," ve "Yugoslav müessesesi," ve birlikte "Millî müesseseler," adlarıyla anılacaklardır.

Madde 2 — Millî müesseseler, memlekette mevcut afyonu satın alabilecek ve işbu itilâfname ile istihdaf olunan teslimatı salâhiyetle temin edebilecek yolda teşkil olunacaklardır. Bu müesseselerin işleyişleri Devletin salâhiyettar makamlarının murakabesine tâbi tutulacaktır.

Madde 3 — İhrac suretile vukubulacak bilcümle ham afyon irsalâtı salâhiyettar murakabe makamından verilmiş bir ihrac şهادetnamesile yapılacaktır.

Gümrük memurları, gümrük muamelelerini icra edebilmek üzere, mezkûr ihrac şهادetnamesinin gösterilmesini isteyeceklerdir.

II. Satış bürosu

Madde 4 — Millî müesseseler müşterek bir teşekkül vücude getirecekler ve bu teşekkül Millî müesseseler nam ve hesabına ecnebi memleketlere ham afyon arz ve satış işlerinin cümlesini yapacaktır. Millî müesseseler bu müşterek teşekkülün emri olmaksızın ecnebi memleketlere hiç bir ham afyon satışı muamelesine doğrudan doğruya girişemeyecekleri gibi bir gûna afyon irsalâtı da yapamayacaklardır.

Bu müşterek teşekküle "Afyon merkez bürosu," adı verilecektir.

Afyon merkez bürosunun makarrı İstanbulda olacaktır.

Madde 5 — Merkez bürosu, Türk müessesesinden iki ve Yugoslav müessesesinden bir murahhas azadan mürekkeb bir komita tarafından idare olunacaktır. Mezkûr büro, iyi işleyebilmesi için lâzımgelen teknik memurları da emri altında bulunduracaktır.

Azadan her birinin bir yedek azası bulunacaktır. Yedek azalar esas nizamname ile azaya verilmiş olan salâhiyetleri ancak mensub oldukları azanın gıyabında haiz olacaktır.

Merkez bürosunun kararları Âkid Tarafların ittifakı ârâsile ittihaz olunacaktır. İttifakı âranın husulüne imkân olmazsa, münâziünfih mesele hakeme havale edilecektir.

Madde 6 — Merkez bürosunun masrafları müttefikane tesbit edilecek ve iki Millî müessesenin merkez bürosuna açacakları kredilerle temin olunacaktır.

Krediler, % 75 i Türk müessesesine ve % 25 i Yugoslav müessesesine isabet etmek üzere, Millî müesseseler tarafından 3 aylık bölümlerle temin olunacaktır. Karşılık paralar aid oldukları 3 aylık devrenin başlangıcından evvel uyuşularak seçilecek bir bankaya yatırılacaktır.

Madde 7 — Merkez bürosu teşkilâtını ve işleme şekillerini gösterecek olan hükümler Millî müesseseler tarafından biltilâf tanzim olunacak Merkez bürosu esas nizamnamesinde tayin olunacaktır.

Merkez bürosunun esas nizamnamesi Türkiye Cumhuriyetinin mevzuatına göre tescil edilecektir.

Merkez bürosu bilcümle vergi ve tekâliften muaf tutulacağı gibi tarafından sadır olacak evrak dahi bilcümle rüsumdan muaf olacaktır.

III Afyon hisseleri

Madde 8 — Türk veya Yugoslav afyonunun bütün satışları Merkez bürosu tarafından yapılacak ve Merkez bürosu, işbu itilâfnamenin 9 uncu maddesi hükümleri mahfuz kalmak şartile, bu satışlara müteallik siparişleri, aşağıda derpiş olunan yüzdelerde mümkün mertebe bir tevazün muhafazası suretile Millî müesseseler arasında tevzi edecektir.

Siparişlerin tevzii teslim edilen ham afyonda mevcut morfin esasına göre yapılacaktır. Teslim olunan morfin miktarının takdirinde yalnız tahlil neticesinde tanzim olunmuş kat'î faturalar esas tutulacaktır.

Kat'î surette satılmış ham afyonun muhtevi olduğu morfin miktarının tevzii Türk müessesesine, % 75 ve Yugoslav müessesesinde % 25 nisbetinde icra edilecektir.

Teslim olunacak Afyon hissesi Merkez bürosu tarafından iki Millî müesseseden hangisine tahsis olunmuş ise afyon satışının hasılâtı o müesseseye aid olur. Merkez bürosu siparişler alındıkça tevziatın yukarıda tertib edilen muvazene nisbetlerine mümkün mertebe tekabül etmesi için muktazasını yapacaktır.

Madde 9 — Terkibi her ne suretle olursa olsun, içilmeğe mahsus bilûmum afyon satışı munhasıran Merkez bürosu tarafından yapılacaktır.

Şurası mukarrerdir ki, evvelce olduğu gibi, içilecek afyon ancak kullanılmasını menetmemiş olan memleketlerin inhisar idarelerine ve bu memleketler kanunlarının işbu afyon ticaretini tâbi tuttukları şeraite göre satılacaktır.

Merkez bürosu tarafından satılan içme afyonu, "soft," çıkarıldıktan sonra, mecmu miktardan % 86 sı Türk müessesesine ve % 14 ü Yugoslav müessesesine isabet edecek tarzda tevzi olunacaktır.

İster safi, ister içme afyonu mahlûtuna dahil olarak, teslim olunmuş bulunan (Soft) kalitesi geçen fıkrada zikredilen tevzie dahil olmayacaktır.

İki Âkid Taraf ancak Ankara vilâyetinin şarkında kâin mıntakada istihsal olunan hususî kaliteli afyonu (Soft) afyon olarak kabul hususunda mutabıkırlar. Bununla beraber, (Soft) kalitesinin Yugoslavyada mevcudiyeti filyatta meydana çıkacak olursa, iki Âkid Taraf işbu itilâfnamenin tevziata müteallik hükümlerinin icabederse tadilini şimdiden kararlaştırmışlardır.

Yugoslav müessesesi içilecek afyon satışlarında hissesini Türk müessesesine terketmekte serbest olduğundan, bu takdirde Merkez bürosu, satılmış bulunan ve tevzie tâbi olan içme afyonunun mecmu sıklentinin % 14 ünde mevcut morfin miktarını 8 nci maddede mezkûr Yugoslav müessesesi hesabının kredisine geçirecektir.

Madde 10 — İki Âkid Tarafa aid bilcümle afyon satışlarının Merkez bürosunca yapılması icabettiğinden, bütün tahsilâtı dahi temin edecek olan mezkûr büro teslim ettiği afyon hissesinin bedelini derhal ve bir gûna tevkifat yapmaksızın Millî müesseselerden her birine tesviye edecektir.

Ticarî veya malî icabattan dolayı paranın Merkez bürosundan geçirilmeksizin müteahhide tesviyesi daha menfaatbahş

olursa, bu halin hudusu takdirinde, Merkez bürosu paranın doğrudan doğruya müteahhide tesviyesine alıcıyı davet etmeğe munhasıran mezun olacaktır.

Madde 11 — Millî müesseseler ellerinde bulunan afyon miktarına ve afyonların tip evsafına dair bildikleri malûmatı Merkez bürosuna vermekle mükellef olacaklardır.

Bu müesseseler Merkez bürosunun teslimat emirlerini, derpiş olunan şerait dairesinde bilâ teahhur icra edecek vaziyette bulunacaklardır.

Madde 12 — Merkez bürosu, her iki Yüksek Âkid Taraf müstahsillerine kâfi derecede kârlı fiatlar temini hususunda müştereken tesbit edecekleri bir siyaset takib edecektir.

Madde 13 — Merkez bürosu, her iki Âkid Tarafın tasvib etmesi kaydile arz ve talebin tanzimi ve ham afyon fiatlarının tesbiti maksadile afyon istihsal eden diğer memleketlerdeki mümâsil teşekküllerle veyahut afyon mubayaa eden teşkilâtlar ile anlaşmalar akdedebilir. Şümüli işbu anlaşmanın müddetini tecavüz eden akidler, Âkid Tarafları ilzam etmez.

IV. afyonlu maddeler

Madde 14 — Âkid Taraflar afyonlu maddeleri ancak bunların ithal olunacakları memleketlerin kanunî şartlarına muvafık şekilde ihrac etmeği taahhüd ederler. Âkidler afyonlu maddeler ihracatını kontrol ve bunların kaçakçılığını menetmek için müessir tedbirler alacaklardır.

V. Umumi hükümler

Madde 15 — Âkid Taraflar işbu itilâfname hükümlerine muhalif her çeşid afyon ve afyonlu maddeler ihracatına kaçak nazarile bakacaklardır. Âkidler bu gibi cürümleri takib edebilmek için kanunî mevzuatında lâzımgelen tadilat icrasını taahhüd ederler. Âkid Taraflar ham afyon ve afyonlu maddelere müteallik her türlü kaçakçılık vak'aları hakkındaki fezlekeleri yekdiğerine tebliğ edeceklerdir.

Kezalik ham afyon ve afyonlu maddeler ticaretine müteallik her türlü kanun, nizam ve kararların metinlerini de birbirine bildireceklerdir.

Madde 16 — Âkid Taraflar, afyon işinin beynelmilel sahadâ nizam altına alınması meselesinde sıkı bir teşriki mesaide bulunacaklardır. İleride istihsal olunacak afyon ve imal edilecek afyonlu maddeler hakkında takib edecekleri siyaset için de aralarında anlaşacaklardır.

Madde 17 — İşbu itilâfnamenin tefsir ve tatbikından mütevellid ihtilâflar hakem yolu ile hallolunacaktır.

Madde 18 — Merkez bürosu, vazifelerinin hitamını derpiş ederek işbu itilâfnamenin 8 inci maddesinde mezkûr olan tevziat muvazenesini temine çalışacaktır.

Bununla beraber, bu muvazaneyi melhuz tarihte temin edemediği takdirde, borçlu Millî müessese, Merkez bürosu tarafından öteki Millî müessesenin alacak hesabına geçirilmiş morfin bakıyesine tekabül eden afyonu müteakib altı ay içinde müşterilerinden alabileceği siparişlerden birine katmakla mükellef olacaktır.

Madde 19 — Merkez bürosu, 14 nisan 1932 tarihli itilâfname hükümlerine tevfikân 31 birincikânun 1934 de tanzim edilmiş olan tevziat ve tahsilât bakayasının tasfiyesile mükelleftir. Bu tasfiye maksadile Merkez bürosu iki Taraf Millî müesseselerinin menfaatlerine ve müşterek maksada en uygun olan usulü kabul edecektir.

Madde 20 — İşbu itilâfname, tasdik olunacak ve tasdiknameler mümkün olan sur'atle, Ankarada teati kılınacaktır.

1 ikincikânun 1935 den itibaren muvakkaten mer'iyete konulacak ve tasdik edilmesi kaydile iki sene mer'iyette kalacaktır.

İşbu itilâfname, bu iki yıllık müddetin bitmesinden altı ay evvel feshedebilecektir. Bu muayyen müddet içinde feshedilmediği takdirde kendiliğinden yeniden iki senelik bir müddetle ve aynı fesih şartları ile temdid edilmiş olacaktır.

Bu hususâtı tasdikân, murahhaslar, işbu itilâfnameyi imza ederek zatî mühürleriyle temhir etmişlerdir.

Belgratta bin dokuz yüz otuz dört senesi birinci kânunun on yedisinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

MÜZEYYEL PROTOKOL

Afyon ihracatı hakkındaki Türkiye - Yugoslavya anlaşmasını bu gün imza ederken usulen salâhiyeti haiz olan iki Âkid memleket murahhasları aşağıdaki hususatta mutabık kalmışlardır:

Merkez bürosu, cins ve mahrec tefrik edilmeksizin iki memleketin tekmiil afyon ihracatına şamil olmak üzere yeknesak bir tevzi nisbetile bir satış sisteminin esaslarını ihzar edecektir.

Bu takdirde yukarıdaki anlaşmanın 9 uncu maddesi hazfedilecek ve 8 inci maddedeki nisbet iki Âkid Tarafların menfaatlerinde teessüs etmiş olan muvazaneyi ihlâl etmeksizin yeni sisteme uygun hale getirilecektir.

İşbu anlaşmaya aid bu tadil, iki Hükûmet arasında, nota teatisi suretile yapılacaktır.

İşbu Protokol, yukarıda zikrolunan anlaşmanın ayrılmaz bir cüzünü teşkil eder.

Belgratta 17 birinci kânun 1934 de iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye ile Bulgaristan arasında akid ve imza edilip 12 haziran 1934 tarih ve 2499 sayılı kanunla tasdik olunan ve 2757 numaralı kanunla mer'iyeti iki ay uzatılan ticari itilâfname ve merbutları mer'iyet müddetinin daha bir ay uzatılmasına dair kanun

Kanun №: 2792

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Türkiye ile Bulgaristan arasında akid ve imza edilip 12 haziran 1934 tarih ve 2499 sayılı kanunla tasdik olunan ve 2757 numaralı kanunla mer'iyeti iki ay uzatılan ticari itilâfname ve merbutlarının 11/5/1935 tarihinden itibaren daha bir ay müddetle mer'iyetlerinin uzatılması hakkında İcra Vekilleri Heyetince 2294 sayılı kanundaki salâhiyete istinaden verilen karar tasdik olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21/6/1935

2294 numaralı kanun 2432 sayılı Resmî Gazetededir.

2499 " " 2725 " " "

2757 " " 3023 " " "

Ankara şehri su tesisatının ikmalî hakkındaki taahhüd mezuniyetinin uzatılmasına dair kanun

Kanun №: 2793

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Ankara şehri su tesisatının ikmalî için 2269 sayılı kanunla tayin edilen taahhüd müddeti 1936 malî yılı nihayetine kadar uzatılmıştır.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20/6/1935

"2269 numaralı Kanun, 2421 sayılı Resmî Gazetededir.."

Amortisman sandığı hakkında kanun

Kanun №: 2794

Kabul tarihi : 14/6/1935

Madde 1 - Maliye Vekâletinin kontrolü altında olmak ve Cümhuriyet Merkez Bankası Müdürü Umumisi ile bu bankanın Meclisi idare azaları meyanından Maliyece seçilecek iki kişiden mürekkep bir heyet tarafından idare edilmek üzere bir amortisman sandığı teşkil edilmiştir.

Madde 2 - Sandığı idare edecek olan heyetin vazifesi dahili ve harici devlet borçlarına aid tahvilleri mübayaa etmek ve bunların piyasasını tanzim için icabeden mali ve iktisadi müdahaleleri yapmaktır.

Heyetin tahvil alım ve satımına müteallik kararları Maliye Vekâletnin tasvibile icra olunur.

Madde 3 - Mülhak ve hususî bütçe ile idare edilen müesseseler ve bunlara bağlı sandıklar ve bütün bankalar sahib oldukları Devlet tahvillerinin miktarını Amortisman sandığı idare heyetine bildirirler.

Sermayesinde devletin iştiraki bulunan veya hususî bir hükümle Devletçe bir menfaat temin edilmiş olan bankalarla mülhak ve hususî bütçe ile idare edilen müesseseler ve bunlara bağlı sandıklar sahib oldukları Devlet tahvillerini satmak istedikleri takdirde önce Amortisman sandığına müracaat ederek Maliye Vekâleti ve sandık idare heyetile alâkalı müesese vekili müştereken tahvillerin satış şartlarını kararlaştırırlar. Amortisman sandığı yukarıda gösterilen müesseselerin ellerindeki tahvillerin kupon bedellerine taallük eden döviz hesabları ile de hususî hükümlerine göre alâkahlıdır.

Madde 4 - Amortisman sandığına beş milyon liraya kadar sermaye vermeğe Maliye Vekâleti mezundur. Bu sermayenin karşılıkları şunlardır :

A - Umumî bütçelerin varidat fazlaları,

B - Devlet tahvilâtının müruru zamana uğramış kupon ve amortisman bedelleri,

C - 2243 numaralı kanunun 17 nci maddesi mucibince Devlete intikal edecek mebaligle ayniyat bedelleri,

D - 2308 numaralı kanun mucibince müruru zamana uğrayıp Devlete intikal edecek olan faiz, temettü ve ikramiyelerle şirketlere aid hisse senedleri ve tahviller bedelleri.

Madde 5 - 2243 numaralı kanunun 17 nci maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez Bankasına tevdi edilen ve edilecek olan mevduat, emanat ve matlûbatın bu bankada muhafaza müddeti, tevdi tarihinden itibaren iki sene olacaktır.

Madde 6 - Amortisman sandığında bulunan tahvillerin gelirleri 5 milyon liralık sermayeye ilâve olunur.

Madde 7 - Amortisman sandığı hesapları, bütçede nâzım hesaplarda açılacak bir maddede gösterilir.

Madde 8 - Amortisman sandığının hesap neticeleri, her sene Divanı Muhasebat birinci reisi ile Divan daire reislerinden en kıdemli olan bir aza tarafından müştereken tetkik olunarak karara bağlanır.

Madde 9 - İdare Heyetini teşkil eden reis ve azalara sandığa aid hizmetlerinden dolayı ayrıca ücret ve hakkı huzur vesaire namile bir şey verilmez.

Madde 10 - Amortisman sandığının bu kanunla mezun kılındığı işler, sandık idare heyetince tanzim ve Maliye Vekili tarafından tasvib olunacak usullere göre yürütülür.

Madde 11 - Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

Madde 12 - Bu kanunun tatbikına Maliye Vekili memurdur.

20/6/1935

"2243 numaralı Kanun, 2419 sayılı Resmî Gazetededir.."

"2308 " " 2437 " " "

Ankarada bir Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi kurulması üzerine kanun

Kanun №: 2795

Kabul tarihi : 14/6/1935

Madde 1 - Ankarada bir (Dil ve tarih - coğrafya fakültesi açmak için Kültür Bakanlığına yetge verilmiştir.

Madde 2 - Bu fakülteyi yönetecek işyaların derece, sayı ve aylıkları ilişik (I) sayılı çizelgede gösterilmiştir.

Bu çizelgede gösterilen işyalar kadrosu Maarif Vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı kanunun 23 üncü maddesine bağlı çizelgeye eklenmiştir.

Madde 3 - Fakültece talebeden alınacak yazılma, okuma, yoklama, seminer ve şehadetname harc ve keseneklerinin tutarı ve toplanması yolları Finans ve Kültür Bakanlarınca kararlaştırılır.

Madde 4 - Fakültenin öğretim ve yönetim işleri Kültür Bakanlığınca yapılacak bir öğrenekle saptanır.

Muvakkat Madde 1 - Fakültenin bağlı (2) sayılı çizelgede gösterilen uzmanlarla yönetim işyaları kadrosu 1935 malî yılı Muvazenei Umumiye kanununun 5 inci maddesine bağlı (D) cetvelinin Kültür Bakanlığı kısmına eklenmiştir.

Muvakkat Madde 2 - Fakültede 1935 malî yılı içinde kullanılacak kesenekli öğretmenler kadrosu ile fakültenin bütün masrafları Kültür Bakanlığının 1935 malî yılı bütçesine konulacak paraya göre Bakanlar kurulunca saptanır.

Madde 5 - Bu kanun yayın tarihinden yürür.

Madde 6 - Bu kanunun hükümlerini Finans ve Kültür bakanları yürütür.

20/6/1935

"2287 numaralı Kanun, 2434 sayılı Resmî Gazetededir.."

Çizelge (1)

Derece	Memuriyetin unvanı	Aded	Maaş
8	Dekan kâtibi	1	45
10	Kalem âmiri	1	35
12	Dahiliye memuru	1	25
12	Kâtib	1	25
12	Kütübhanne memuru	2	25
12	Hesab memuru	1	25

Çizelge (2)

İşyarlığın adı	Sayı	Kesenek
Dekan	1	200
Enstitü direktörü	4	50
Daktilo	1	100
"	1	80
Hademe (1)	10	450
<i>Uzmanlar</i>		
Fotoğrafçı	1	150
Desinatör	1	150
Kartoğrafçı	1	150

(1) Sayı ve parayı ve ayda en çok (40) lirayı geçmemek üzere her birinin aylığı tutarını saptamak yetkisi bakanlığın veya bakanlıkça gösterilecek orundur.

Dahili İstiblak Vergisi Kanununun 10 üncü maddesinin tadili ve muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun

Kanun №: 2796

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 1718 numaralı ve 17/6/1930 tarihli kanunun 10 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 10 — Birinci ve ikinci maddelerde yazılı mükellefiyete tâbi fabrika, imalâthane sahib, müdür ve mümessillerinden:

A) Beyanname verilmeksizin istihsale başlanması,

B) Bu kanunun tutulmasını emreylediği defterlerin tutulmaması veya tasdik ettirilmemesi,

C) Mevcud ve müstahsalâtın kısmen veya tamamen tasdikli defterlere geçirilmemesi veya defterlerin ibraz edilmemesi,

D) Müstahsalâtın bir kısmının veya tamamının vergisi tahakkuk ettirilmeden depodan çıkarılması veya saklanması veya satılması,

E) Ecnebi memlekete gönderilecek malların, nakliye tezkeresi alınmaksızın fabrika veya imalâthanedan çıkarılması,

Hallerinde, bu suçların yapıldığı devreye aid matrahlar, resen takdir olunarak vergi iki kat alınır ve ayrıca yüz liradan bin liraya kadar para cezası hükmolunur. Resen takdire aid tetkikat neticesinde vergi ziyat bulunmadığı anlaşılırsa yalnız para cezasıyla iktifa olunur.

Resen takdire ve buna karşı itiraz ve temyiz hallerine ve bu suretle kat'ileşecek vergilerin tahsiline aid muameleler, 2430 numaralı muamele vergisi kanunu hükümleri dairesinde cereyan eder.

Muvakkat Madde — Bu kanunun mer'iyeti tarihinden evvelki zamanlara aid olup henüz tahsil edilmeyen vergiler hakkında da, yukarıki madde mucibince muamele olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun icrasına Adliye, Maliye ve İktisad Vekilleri memurdur.

21/6/1935

1718 numaralı kanun 1522 sayılı Resmî Gazetededir.

2430 " " 2701 " " "

Millî Müdafaa Vekâleti hava kısmında ücretle çalışan uçuş muallimleri maaşları hakkında kanun

Kanun №: 2797

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Millî Müdafaa Vekâleti hava kısmında ücretle çalışan ve isimlerle ücretleri bağlı cetvelde gösterilen altı sivil uçuş mualliminin, ücretlerine tekabül eden maaşlarla istihdamları caizdir.

Madde 2 — Birinci maddede yazılı uçuş muallimlerinden meslekî iktidar ve ihtisastan gayri ayrıca tahsil derecesi aranmaz.

Madde 3 — Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 1452 numaralı kanuna bağlı (2) numaralı cetvele (Millî Müdafaa Vekâleti hava kısmı) başlığı altında aşağıdaki memuriyetler eklenmiştir.

Derece	Memuriyetin adı	Aded	Maaş
7	Sivil uçuş muallimi	2	55
8	" " "	4	45

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20/6/1935

CETVEL

İsim	Ücret
Basri	170
Bezmi	140
Kâzım	155
Vecihi	170
Fuat	140
Muhittin	140

Kültür örgütlerine ilişkin kanunun 11 inci maddesinin iki yıl sonratılması hakkında kanun

Kanun №: 2798

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Kültür örgütlerine ilişkin 3 nisan 1926 tarih ve 789 sayılı kanunun 11 inci maddesinin hükmü iki yıl sonratılmıştır.

Madde 2 — Bu kanunun hükmü 1 haziran 1935 tarihinden başlamak üzere yayıldığı günden yürür.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü İçişleri ve Kültür Bakanları yerine getirirler.

21/6/1935

789 numaralı kanun 333 sayılı Resmî Gazetededir.

Nafia Bakanlığının teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek kanun

Kanun №: 2799

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 2443 numaralı Nafia teşkilât ve vazifelerine aid kanunun 9 üncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir: Şose ve köprüler reisliği:

Nafia fen meslekinden yetişmiş bir reisin idaresinde merkezde bir muavinle şoseler ve köprüler işleriyle iştigal eden iki fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden mürekkebtir.

Vilâyetlerde şose ve köprüler reisliğine aid işler üçüncü maddede yazılı "Vilâyet Nafia müdürlükleri," tarafından yapılır.

Vazifesi:

Memleketin idarî, iktisadî, ticarî ve içtimâî mühim merkezlerini, demiryol istasyonlarını ve limanlarını biri birine bağlayarak demiryol hatlarını besleyecek ve askerî ihtiyaçları tatmin edecek esaslar dahilinde yol şebekesi programı tertib etmek.

Her sene umumî ve hususî bütçelerin ayıracağı ve şose ve köprüler kanununun temin edeceği tahsisatın vüs'atı nisbetinde vücutte getirilecek inşaat ve tamiratın proje ve keşiflerini yapmak ve tasdik etmek ve bunların inşa ve murakabe ve muhafazalarını temin etmek.

Madde 2 — Yapı İşleri Umum Müdürlüğü: Mühendis veya mimar bir umum müdürün idaresinde merkezde mühendis veya mimar bir muavinle şehircilik ve yapı işleriyle iştigal eden iki fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden mürekkebtir. Vilâyetlerde yapı umum müdürlüğüne aid vazifeler üçüncü maddede yazılı (Vilâyet Nafia müdürlükleri) tarafından yapılır.

Vazifesi: Yüksek fen heyetinin mütaleası alınarak tesbit edilecek esaslar dahilinde şehircilik noktasından yurdun imar işlerini ve yapı cihetinden mimarî birliğini tanzim ve tesis ile her nevi inşaatta takib edilecek sıket ve mukavemet kaide ve usullerini memlekette düstur olacak mahiyette tertib etmek.

Devlet daire ve müesseselerine ve vilâyet hususî idarelerine aid bilûmum binaların inşa veya esaslı tamirleri için iktiza eden proje ve keşifleri tanzim ve ihzar, işi idare ve murakabe ve kabul muamelelerini ifa etmek.

Mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerden Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğünün, Enstitülerin, Ziraat Bakanlığına bağlı haraların ve çiftliklerin yapı işlerini tıpkı Devlet daireleri yapı işleri gibi idare etmek.

Mülhak bütçelerle idare olunan diğer bilûmum dairelerle Devlete aid iktisadî ve sınaî müesseselerin ve belediyelerin yap-tıracağı binalardan keşif bedeli elli bin lirayı geçenlerinin keşif, proje ve diğer fennî evrakını tetkik ve tasdik etmek ve işin ikmalinde kabulleri için heyetler intihab ve tayin etmek.

2290 sayılı Belediye Yol ve Yapı kanununun esasları dahilinde belediyelerin yap-tıracağı şehir veya kasaba hali hazır ve müstakbel imar haritalarını tetkik ve tasdik etmek ve bu haritaların tanzim ve tatbikinde takib edilecek usulleri gösteren nizamnameler ve talimatnameler yapmak.

Millî Müdafaa Bakanlığına aid bilûmum inşaat Nafia Bakanlığının tertib ve tanzim edeceği nizamname, talimatname ve şartnameler hükümlerine riayet edilmek üzere Millî Müdafaa Bakanlığı fen heyeti tarafından yapılır.

Mülhak bütçelerle idare olunan Devlet demiryolları ile Evkaf Umum Müdürlüğü yapı işleri; Nafia Bakanlığının bu husustaki nizamname, talimatname ve şartnameleri hükümleri dahilinde kendi fen heyetleri tarafından yapılır.

Madde 3 — Vilâyet nafia müdürlükleri: Vilâyet nafia başmühendisliği unvanı "Vilâyet Nafia müdürlüğü," ne tahvil edilmiştir.

Vilâyet Nafia Müdürlükleri, Nafia fen mesleğinden yetişmiş bir müdürün idaresinde olmak üzere şose, köprü ve yapı ve lüzumuna göre sair nafia işleriyle işgal eden fen heyetleri ile muamelât memurlarından teşekkül eder. Nafia müdürleri müşterek kararname ile tayin edilirler.

Vazifesi: Vilâyetlerin iş hacmine göre tayin edilecek fennî memurlardan mürekkep şubelerile şose, köprü ve yapı işlerini ve Bakanlığın mütenazır teşkilâtı olmayan yerlerde diğer idarelerine aid vazifelerini ifa ve fen heyeti olmayan bilûmum belediyelerin keşif bedelleri (5 000) liradan (50 000) liraya kadar olan imar, inşa ve tamir işleri evrakını tasdik ve işi murakabe etmektir.

Madde 4 — 1936 malî yılından itibaren Devlet daire ve müesseselerine aid inşaat ve esaslı tamirat tahsisatı, her daire namına ayrı ayrı maddeleri ihtiva etmek üzere, Nafia Vekâleti bütçesinde açılacak bir fasılda toplanır.

Bu inşaat ve esaslı tamirata aid her türlü masraflar bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren işin taallûk ettiği inşaat ve tamirat tahsisatlarından verilir.

Madde 5 — Belediyelerde teşkil edilecek fen heyetleri kadrolarında bulunan mühendis, mimar ve fen memurları belediyelerin inhası üzerine Nafia Vekâletince tayin olunur.

Madde 6 — 2290 sayılı Belediye Yapı ve Yollar Kanununun birinci, ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı Dahilive Bakanlığına ve Ankara İmar Müdürlüğüne aid vazifeler; bu kanunun ikinci maddesi esaslarına göre Nafia Bakanlığına intikal eder.

Madde 7 — 2443 numaralı kanunun 28 inci maddesine bağlı (3) numaralı cetvelin merkez kısmından şose, köprüler ve binalar idaresi, Hukuk Müşavirliği, Zatişleri ve Sicil Müdürlüğü kadroları ile vilâyet memurları kısmından yol mühendislikleri ve yol fen memurlukları kadroları yerine bu kanuna bağlı (1) numaralı kadro cetveli konmuştur.

Madde 8 — Nafia Vekâleti, merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memuru, ifası Vekâlete aid bir iş için, mezkûr işin bulunduğu yerden Vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanılabilir.

Muvakkat Madde 1 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı cetvelde aded ve ücretleri gösterilen müstahdemler 1935 malî yılı Muvazenei umumiye kanununun beşinci maddesine bağlı (D) cetvelinden çıkarılmıştır.

Muvakkat Madde 2 — 1935 malî yılı muvazenei umumiyesine giren daire bütçelerinin bağlı (3) numaralı cetvelde yazılı fasıllarından (48 020) lira indirilerek Nafia Vekâleti bütçesinin 612 nci memurlar maaşı faslına nakledilmiştir.

Muvakkat Madde 3 — 1935 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununun 12 nci maddesine bağlı (L) cetvelinin Nafia Vekâletine aid kısmındaki vilâyet memurlarından altıncı dereceden on iki yol baş mühendisi ile yedinci dereceden on ve sekizinci dereceden on iki mühendis çıkarılarak yerine bu kanuna bağlı (4) numaralı cetvelde derece, aded ve maaşları gösterilen yazılı memuriyetler konmuştur.

Madde 9 — Bu kanun 30 haziran 1935 tarihinden muteberdir.

Madde 10 — Bu kanun hükümlerinin ifasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 20/6/1935

"2290," sayılı kanun "2433," sayılı Resmî Gazetededir.

(1) Numaralı cetvel

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Şose ve köprüler dairesi</i>			
3	Reis [1]	1	100
4	" muavini [1]	1	90
<i>Köprüler fen heyeti</i>			
5	Üçüncü sınıf Başmühendis [2]	1	80
6	Dördüncü sınıf "	2	70
7	Birinci sınıf mühendis	2	55
8	İkinci " "	2	45
9	Birinci sınıf fen memuru	1	40
8	Başdesinatör	1	45
<i>Şoseler fen heyeti</i>			
5	Üçüncü sınıf Başmühendis [2]	1	80
6	Dördüncü " "	2	70
7	Birinci sınıf mühendis	3	55
8	İkinci " "	2	45
8	Dördüncü sınıf başfen memuru	2	45
9	Birinci sınıf fen memuru	2	40
10	İkinci " "	1	35
10	Desinatör	1	35
11	" "	1	30
<i>Muamelât müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
10	Şef	1	35
11	Birinci sınıf memur	1	30
12	Memur	2	25
14	Kâtib	4	20

[1] Emsal hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde eenebi kullanılabilir.

[2] Emsal hasılının tutarı nisbetinde ücretle Türk, bulunmadığı takdirde eenebi kullanılabilir.

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş				
<i>Yapı işleri umum müdürlüğü</i>				<i>Vilâyet Nafia Müdürlükleri</i>							
4	Umum müdür (Başmühendis veya mimar [1])	1	90	5	Üçüncü sınıf Başmühendis (Nafia Müdürü)	25	80				
5	Muavin (Başmühendis veya mimar) [1]	1	80	<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler mühendisleri</i>							
<i>Merkez fen heyeti: Şehircilik fen heyeti</i>				6	Dördüncü sınıf başmühendis [1]	25	70				
5	Şef (Başmühendis veya mimar) [1]	1	80	7	Birinci sınıf mühendis	17	55				
6	Başmühendis veya mimar	1	70	8	İkinci " "	17	45				
8	Mühendis veya mimar	1	45	9	Üçüncü " "	17	40				
10	" " "	1	35	10	Dördüncü sınıf mühendis [2]	20	35				
10	Fen memuru	1	35	<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler fen memurları</i>							
11	" "	1	30	5	Birinci sınıf başfen memuru	1	80				
12	" " [2]	1	25	6	İkinci " " "	1	70				
<i>Binalar fen heyeti</i>				7	Üçüncü " " "	15	55				
5	Şef (Başmühendis veya mimar [1])	1	80	8	Dördüncü sınıf başfen memuru	60	45				
6	Başmühendis veya mimar [1]	1	70	9	Birinci sınıf fen memuru	60	40				
7	Mühendis veya mimar [1]	2	55	10	İkinci " "	60	35				
8	" " "	1	45	11	Üçüncü " "	70	30				
10	" " "	2	35	12	Dördüncü sınıf fen memuru [3]	140	25				
8	Baş fen memuru	1	45	<i>Vilâyetlerde yapı işleri mühendis veya mimarları</i>							
10	Fen memuru	1	35	6	Dördüncü sınıf başmühendis veya mimar [4]	7	70				
12	" " [2]	1	25	7	Birinci sınıf mühendis veya mimar	8	55				
8	Ressam	2	45	8	İkinci " " " "	10	45				
9	"	1	40	9	Üçüncü " " " "	10	40				
11	"	2	30	10	Dördüncü " " " " [2]	6	35				
<i>Muamelât Müdürlüğü</i>				<i>Vilâyetlerde yapı işleri fen memuru mimar veya ressam</i>							
8	Müdür	1	45	7	Üçüncü sınıf başfen memuru veya ressam	6	55				
10	Şef	1	35	8	Dördüncü " " " " "	15	45				
11	Birinci sınıf memur	2	30	9	Birinci sınıf fen memuru veya ressam	15	40				
12	Memur	2	25	10	İkinci " " " " "	15	35				
14	Kâtib	2	20	11	Üçüncü " " " " "	15	30				
<i>Hukuk Müşavirliği</i>				12	Dördüncü " " " " " [3]	15	25				
4	Müşavir [3]	1	90	(2) Numaralı cetvel							
6	Başmuavin [3]	1	70	Dairesi		Memuriyeti ismi		Aded Ücret			
7	Muavin	1	55	Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti	Mimar veya memur	1	150				
8	"	1	45	Jandarma U. K.	Mimar	1	150				
12	Memur	2	25	Maarif Vekâleti	Müdür (Mimar)	1	300				
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>				"	"	Mimar	1	200			
6	Müdür	1	70	[3] Numaralı cetvel							
8	Muavin	1	45	F. №.		M. №.		Muhassasatın nev'i		Lira	
<i>Muamelât kalemi</i>				<i>Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti</i>							
10	Şef	1	35	252	Memurlar maaşı				920		
11	Birinci sınıf memur	1	30	283	Mütebassıslar ücreti				1650		
11	Tahakkuk memuru	1	30	[1] Bu başmühendisler vilâyet nafia müdürü olarak kullanılabilirler.							
12	Memur	3	25	[2] Dördüncü sınıf mühendisler 35, namzed mühendisler 30 lira maaş alırlar.							
14	Kâtib	2	20	[3] Dördüncü sınıf fen memurları 25, namzet fen memurları 20 lira maaş alırlar.							
<i>Sicil kalemi</i>				[4] Bu başmühendisler vilâyet nafia müdürü olarak kullanılabilirler ve kendilerine maaş tutarının % 50 fazlasına kadar ücret verilebilir.							
10	Şef	1	35								
11	Tahsis memuru	1	30								
12	Memur	2	25								
14	Kâtib	2	20								

[1] Emsal hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecnebi kullanılabilir.

[2] Dördüncü sınıf fen memurları, 25 namzed fen memurları 20 lira maaş alırlar.

[3] Emsal hasılının bir misli fazlasına kadar ücret verilebilir.

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Jandarma Umum Kumandanlığı</i>			
395	Müstahdemler ücreti		1650
<i>Maarif Vekâleti</i>			
544	Merkez müstahdemleri ücreti		6000
<i>Nafia Vekâleti</i>			
616	Vilâyet müstahdemleri ücreti		12600
632	1 Müstahdemler ücreti		25200
Yekân			48020

[4] Numaralı cetvel

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler mühendisleri</i>			
6	Dördüncü sınıf başmühendis	15	70
7	Birinci sınıf mühendis	10	55
8	İkinci " "	12	45
<i>Vilâyetlerde yapı işleri mühendis veya mimarları</i>			
6	Dördüncü sınıf başmühendis veya mimar	4	70
7	Birinci sınıf mühendis veya mimar	3	55
8	İkinci " "	4	45
9	Üçüncü " "	4	40
10	Dördüncü " "	1	35

Vilâyetlerde yapı işleri fen memuru mimar veya ressam

7	Üçüncü sınıf baş fen memuru veya ressam	4	55
8	Dördüncü sınıf başfen memuru veya ressam	5	45
9	Birinci sınıf fen memuru veya ressam	4	40
10	İkinci " "	3	35

Diyamet İşleri Reisliği teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun

Kanun №: 2800

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Diyanet İşleri Reisliği teşkilâtı, bir reisin idaresi altında merkezde: Müşavere heyeti, Zatişleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü ve Mushaflar tetkik heyetinden;

Taşrada: Müftü, müsevvid, vâiz ve dersiamlardan mürekkebdir.

Madde 2 — Birinci maddede yazılı teşkilâtın her birine aid vazifeler bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 3 — Diyanet İşleri Reisi, Başvekilin inhası üzerine Cümhur Reisi tarafından tayin olunur.

Müşavere Heyeti azası ile Zat ve Yazı İşleri müdürleri, Diyanet İşleri Reisinin intihabı ve Başvekilin inhası ve Cümhur Reisinin tasdikile tayin olunur.

Müşavere heyeti azasının akaidi islâmiye ve ulûmu şer'iyede ihtisası bulunan ulema arasından seçilmesi şarttır.

Yukarıdaki fıkralar haricinde kalan memurlar reislik tarafından tayin olunur.

Madde 4 — Her vilâyet ve kaza merkezinde Diyanet İşleri Reisliğine bağlı birer müftü bulunur.

Müftülük inhilâl ettikte vilâyetlerde valilerin, kazalarda kaymakamların reisliği altında mahallindeki dersiam, vâiz, imam ve hatiblerle belediye azası içtima ederek müftülük için lâzım-gelen ilim ve fazileti haiz zevat arasında gizli rey ile üç kişi seçerler. İntihab neticesi vilâyetin hususî mütaleası da ilâve olunarak vilâyetten Diyanet İşleri Reisliğine bildirilir. Bu üç zatten biri reislikçe tercih olunarak tayin ve memuriyeti mahalline tebliğ olunur. Reislik, intihab edilenlerden hiç birini münasib görmediği takdirde yeniden intihab yapılmak üzere iade eder.

Mahallinde müftü intihabına lâyik kimse bulunmadığı anlaşıldığı takdirde doğrudan doğruya Reislik makamınca evsafı lâzimeyi haiz müftü tayin ve izam olunur.

Müftü müsevvidleri müftülerin inhası üzerine vilâyetlerce tayin olunurlar.

Madde 5 — Devlet memurları maaşının tevhid ve teadülüne dair 1452 numaralı kanuna merbut 2 numaralı cetvelin Diyanet İşleri Reisliğine aid olan kısmı yerine merbut (A) işaretili teşkilât kadrosu konulmuştur.

İcabında bu kadroda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük derecede bir memurun istihdamı caizdir. Kendisine Devlet memurları maaşının tevhid ve teadülüne dair olan kanunun müsaid olduğu derecesinin maaşı verilir.

Madde 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 7 — Bu kanun hükümlerini icraya Başvekil, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

20/6/1935

(A) Cetveli

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Merkez memurları</i>			
1	Reis	1	150
<i>Müşavere Heyeti</i>			
5	Aza	5	80
11	Mümeyyiz ve kütübhane memuru	1	30
14	Kâtib	1	20
<i>Zat İşleri Müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci " "	1	30
12	Tetkik memuru	2	25
14	Birinci sınıf kâtib	3	20
15	İkinci " " [1]	3	17,5
12	Ayniyat muhasibi ve mutemed	1	25
12	Mubayaa ve levazım memuru	1	25
<i>Yazı İşleri Müdürlüğü</i>			
8	Müdür	1	45
11	Mümeyyiz	1	30
12	Evrak memuru	1	25
14	Dosya memuru	1	20
17	Kâtib	1	14
<i>Mushaflar tetkik heyeti (İstanbulda)</i>			
12	Reis	1	25
14	Aza	1	20
14	Aza ve başkâtib	1	20

[1] Münhal vukuunda lâğvedilecektir.

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
<i>Taşra memurları</i>			
7	Birinci sınıf müftü	2	55
9	İkinci " "	1	40
11	Üçüncü " "	20	30
12	Dördüncü " "	20	25
14	Beşinci " "	30	20
17	Altıncı " "	50	14
19	Yedinci " "	277	10
12	Müftü müsevvidleri	4	25
17	" "	5	14
19	" "	16	10
14	" kâtibleri	2	20
17	" "	4	14
18	" "	14	12
<i>İstanbul müftülüğü yazı işleri ve levazım kalemi</i>			
11	Mümeyyiz	1	30
12	Ayniyat muhasibi ve mutemed	1	25
18	Kâtib	1	12
<i>Şer'îye sicilleri mahzeni kalemi</i>			
12	Başmemur	1	25
17	Muhafaza ve muamele memuru	1	14
17	Kâtib	1	14

**Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Krallığı arasında
münakid 4 nisan 1934 tarihli kliring anlaşmasının
bazı ahkâmını tadilen 30 nisan 1935 tarihinde
nota şeklinde imza ve teati edilen
anlaşmanın kabul ve tasdikı
hakkında kanun**

Kanun №: 2801

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Krallığı arasında münakid 4 nisan 1934 tarihli kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadilen 30 nisan 1935 tarihinde nota şeklinde imza ve teati olunan anlaşma 1 mayıs 1935 tarihinde mer'iyete girmek üzere kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21/6/1935

Sefir cenabları,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşmetmeab İtalya Kralı Hükümetinin, İtalyan ihracatçıları namına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında mevcut gayri müdevver mebalığın aşağıdaki şartlar dahilinde serbest bırakılması maksadile, 4 nisan 1934 tarihli Türkiye - İtalya arasındaki tediyata müteallik anlaşmada derpiş olunan takas şekillerini İtalyaya yapılacak ithalâta teşmili hususunda mutabık olduklarını zatiâlinize bildirmekle şerefyabım :

a) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulan Istituto Nazionale per I. Cambi con l'Estero hesabı, 1 mayıs 1935 den itibaren iki tali hesaba tefrik olunacaktır, şöyleki : 1 kânunusani 1935 e kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yapılmış olup mukabil bedelleri İtalyan hak sahiplerine tesviye edilmiş bulunan tediyatı muhtevi bir "Birinci hesap,,.

1 kânunusani 1935 den 30 nisan 1935 e kadar aynı banka-ya vuku bulmuş ve bedelleri İtalyan hak sahiplerine keza tesviye edilmemiş olan tediyatı ihtiva edecek bir "İkinci hesap,,.

b) İşbu hususî takasların mevzuunu teşkil edebilecek emtia berveçhi atidir :

1 — Birinci hesap için, umumî kliring rejimine göre İtalyaya ithali kabul edilen Türk menşeli bilcümle emtia, 4 nisan 1934 de Ankarada imzalanmış Türk - İtalyan Ticaret itilâfına merbut 4 numaralı listede ve 29 eylül 1934 tarihli notada mün-deric eşyalar dahil.

M. Carlo Galli cenabları
İtalya Büyük Elçisi
Ankara

2 — İkinci hesap için, munhasıran umumî kliringe göre ithali kabul edilen emtia.

İnstitut, yukarıki şartlar dairesinde ithal olunan eşyaların tesviyesi için bu iki hesabı emrinde bulunduracaktır.

Şurası mukarrerdir ki, normal kliring rejimine göre iki memleket arasında yapılan ihracat ve ithalât 4 nisan 1934 tarihli tediyata müteallik anlaşmada derpiş olunan şeraite tâbi tutulmakta devam edecektir.

c) Istituto Nazionale per I. Cambi con l'Estero, tediye emirleriyle birlikte, tesviyenin mevzuunu teşkil eden Türk emtiasına terfik olunan menşe şahadetnamesinin İtalyan gümrükleri tarafından damgalanmış nüshasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderecektir.

d) Yukarıda derpiş olunan takas muamelelerine tatbik edilecek usuller Türk bankasile İtalyan enstitüsü arasında müştereken tesbit edilecektir.

e) İşbu nota 1 mayıs 1935 de mer'iyete girecektir.

En yüksek saygılarımla kabulünü dilerim, Sefir cenabları.

İmza
Hariciye Vekili N.
Kâtibi Umumi

**Bina Vergisi hakkındaki 1837 sayılı kanunun
24 üncü maddesinin değiştirilmesi hakkında
kanun**

Kanun №: 2802

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu kanun mucibince yeniden tahrir yapılan yerlerde, binaların tahrir ve iradlarının tahmini ile istinaf tetkiklerinin bittiği tarihi takib eden malî seneden itibaren yeni iradlar üzerinden vergi tahakkuk ettirilir. Bu muamelelerin bittiği Maliye Vekâletince ilân olunur.

Tahmin olunan irad temyiz neticesinde azaldığı takdirde vergi miktarı tashih ve fazla tahsil olunan para mal sahibine iade edilir.

Muvakkat madde — 1934 malî yılı sonuna kadar tahrir muamelesi ve istinaf tetkikatı biten yerlerin 1935 malî yılı vergi tahakkukları yeni iradlar üzerinden hesap edilir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

21/6/1935

"2559,, sayılı Kanun "2751,, sayılı Resmî Gazetededir.

**Üsküdar - Kadıköy ve havalisi halk tramvayları
Türk Anonim Şirketinden satılığa çıkarılan
hisse senedlerinden (218 220) liralık
hisse senedinin Evkaf Umum
Müdürlüğünce satın alınmasına
dair kanun**

Kanun №: 2803

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Evkaf Umum Müdürlüğünün Üsküdar - Kadıköy ve havalisi halk tramvayları Türk Anonim şirketinden bu kerre satılığa çıkarılan hisse senedlerinden alacağı olan paraya mukabil (218 220) lira itibarı kıymetinde hisse senedi satın alınmasına mezuniyet verilmiştir.

Madde 2 — Birinci maddede zikrolunan (218 220) lira ile 25/6/1931 tarih ve 1832 sayılı kanunla Evkaf Umum Müdürlüğünün şirketten satın alınmasına mezuniyet verilen (250 000) liranın tutarı olan (468 220) lira, 1926 malî senesi bütçe kanununun altıncı maddesi mucibince favkalâde tahsisat kaydedilerek mahsub olunur.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

21/6/1935

Maden tetkik ve Arama enstitüsü kanunu

Kanun №: 2804

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — Hükmi şahsiyeti haiz olmak ve bütün muamelelerinde bu kanun ile hukuku hususiye ahkâmına tâbi bulunmak üzere Ankarada bir M. T. A. Enstitüsü, (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmuştur.

M. T. A. Enstitüsü ticarî usullere göre idare olunur. Bu enstitünün bütün sarfiyat ve muamelâtı, muhasebe umumiye, artırma, eksiltme ve ihale kanunlarına ve Divanı Muhasebatın vize ve murakabesine tâbi değildir.

Madde 2 — M. T. A. Enstitüsünün başlıca vazifesi:

Memleketimizde işletmeğe elverişli maden ve taşocağı sahaları bulunup bulunmadığını ve işletilen maden ve taşocaklarının daha faydalı surette işletilmelerinin nelere mütevakıf olduğunu araştırmak ve buna muktazi veya müteferri bulunan arama ameliyatı, fennî ve jeolojik tetkikat, kimyevî tahlil ve fennî tecrübeler yapmak, harita almak, plân, mürtesem, maktalar resmetmek, proje ve fennî raporlar, rantabilite hesapları tanzim etmek gibi bütün teknik ve ilmî işleri görmek ve memleketin madenlerinde ve maden sanayiinde çalışacak Türk mühendis, fen memuru, ustabaşı ve mütahassis işçi yetiştirmektir.

Madde 3 — M. T. A. Enstitüsü İktisad Vekâletinden emir verildiği takdirde ikinci maddede yazılı işlerden başka, diğer fennî veya jeolojik tetkikleri, tahlilleri ve fen tecrübelerini yapabilir ve topoğrafya haritaları alabilir.

Madde 4 — Maden tetkik ve arama enstitüsü, ikinci maddede yazılı işlerden her hangi bir kısmını, İktisad Vekâletinin müsaadesile, başkalarına da yaptırmak salâhiyetini haizdir.

Madde 5 — M. T. A. Enstitüsü, ikinci maddede yazılı işleri, İktisad Vekâletinden başka diğer Hükümet daireleriyle Hükûmete bağlı müesseseler ve diğer hakikî veya hükmi şahıslar hesabına ücret mukabilinde yapabilir. Bu işlerden, tetkikat ve arama ameliyatı yapmak, harita almak gibi saha üstünde görülecek neviden olanlar hakkında İktisad Vekâletinden müsaade alınmak lâzımdır.

Hükûmet ile Hükûmete bağlı müesseselerden başka hakikî veya hükmi şahısların tamamına veya ekseriyet hissesine sahip oldukları petrol iptidâi istikşâf veya taharri ruhsatnamesi, maden taharri ruhsatnamesi, maden ocağı ruhsat tezkeresi, veya maden imtiyazı sahalarında M. T. A. Enstitüsü tarafından ücretsiz de arama ameliyatı yapılabilir. Bu takdirde alâkadarlar ile Enstitü arasında, arama ameliyatından doğacak menfaatlardan Devletin istifade edeceğine dair İcra Vekilleri Heyetinin kararına iktiran etmiş bir mukavele yapılmak lâzımdır.

Madde 6 — M. T. A. Enstitüsü, hakikî veya hükmi şahıslar tarafından işletilen maden ve taş ocaklarında, veya üstlerinde hakikî veya hükmi şahısların tam veya ekseriyet hisse olarak maden ve taş ocakları hakkı bulunan sahalarda, İktisad Vekâletinin müsaadesile lüzumlu görülecek fennî veya jeolojik tetkikatı yapmağa ve harita almağa salâhiyetlidir. Sahalarında bu suretle tetkikat yapılacak hakikî veya hükmi şahıslar, M. T. A. Enstitüsünün işlerini kolaylaştırmağa ve buna kendi yapmış oldukları ameliyatı, tesisatı, harita, plân ve maktaları, projeleri fen raporlarını ve rantabilite hesaplarını göstermeğe mecburdurlar.

Madde 7 — M. T. A. Enstitüsü, kendi hesabına, maden tetkikatı veya maden arama ameliyatı yapacağı yerler için maden kanunlarına tevfiikan taharri veya iptidâi istikşâf ruhsatnamesi almağa mecbur değildir.

Her hangi bir vilâyetin tekml sahasında veya bir kısmında, M. T. A. Enstitüsü tarafından, muayyen maden cevheri aranılacağını, İktisad Vekâleti, alâkadar vilâyete bildirdiği takdirde, aksi iş'ar vuku buluncuya kadar, bildirilen saha ve maden cevheri için hiç bir kimseye taharri ruhsatnamesi verilemez. Ancak İktisad Vekâletinin alâkadar vilâyete bildirmesinden önce başkaları tarafından usulü dairesinde yapılmış müracaatlardan doğan haklar mahfuzdur.

Madde 8 — Meksuf madenler ile her hangi bir sebeble tamamı veya ekseriyet hissesi Hükûmete geçmiş madenlerin sahasında, M. T. A. Enstitüsü tarafından arama ameliyatı yapıldığı takdirde bu işlerin arkası alınuncuya kadar İktisad Vekâleti bu madenleri hiç bir kimseye devir ve ihale edemez.

Madde 9 — Kendi hesabına maden veya taşocağı için arama ameliyatı yaptığı bir sahada, ameliyatın sonunda, M. T. A. Enstitüsü:

a - Arama ameliyatı yapılan yerler ile bunların maden yatağını kestiği noktalar gösterilmiş ve yatağın tahmini vaziyeti çizilmiş olmak şartile, aranılan sahanın topoğrafya ve jeoloji haritalarını,

b - Yapılan ameliyatın mürtesem ve maktalarile yatağın vüsat ve imtidadını anlatan resim, makta ve taslakları;

c - Yatağın vaziyetini izah ve tarihçesinden bahseden ve işletmeğe elverişli görüldüğü takdirde tasarlanan işletmenin ana hatlarını ihtiva eyliyen bir fen raporunu;

d - Bu arama ameliyatı için yapılan masrafların hulâsasını, bir dosya halinde İktisad Vekâletine verecektir.

Madde 10 — M. T. A. Enstitüsünün hesap senesi malî senedir. Enstitü her senenin ikinci kânun ayının bitmesinden evvel, gelecek sene zarfında yapacağı işlerin programile kadrosunu, tesisat ve demirbaş eşyasının bedellerinin tutarını Enstitünün masrafları karşılığı olmak üzere umumî bütçeden kendisine verilmesi lâzımgelen meblâğın tahmini hesabını gösteren bir raporunu İktisad Vekâletine verir. İktisad vekâleti tarafından bu raporun tetkiki sonucunda tasdik edilecek yıllık iş programı dairesinde muamele yapılır.

M. T. A. Enstitüsü, sene içerisinde, işlerinin almış olduğu inkişaf dolayısıyla tasdik edilen yıllık iş programından ayrılmak mecburiyetinde kaldığı takdirde, vaziyeti vaktinde Vekâlete bildirecek ve alacağı direktiflere göre işini yürütecektir.

Madde 11 — M. T. A. Enstitüsünün varidatı:

a - İktisad Vekâletinin bütçesine konulup enstitüye tediyeye edilecek olan tahsisattan;

b - Beşinci maddeye tevfikân ücret mukabilinde yapacağı işlerden alacağı ücretlerden ve kendi hesabına arama ameliyatı yaptığı sahaları işletmeğe vazeden müesseselerden, bu arama ameliyatı masraflarına karşılık olarak, alacağı meblâglardan;

c - Kendisine nakid veya ayniyat suretile yardımda bulunduğu ve bu yardımın kabulüne İktisad Vekâletince muvafakat bulunduğu takdirde bunun tutarından veya kıymetinden;

d - Mevcudlarının getirebileceği faiz ve iradlardan;

e - Maden ve taşocakları işletenlerin istihdam eyledikleri ecnebi mühendis ve mütehasıslar mukabilinde Türk genci yetiştirmek üzere Hazineye yatıracağı ve Hazinece aynen enstitüye tesviye edilecek olan ücretlerden; ibarettir. Bu varidattan hesap yılı sonuna kadar sarfedilmeyenler enstitünün ertesi sene varidat hesabına nakledilir.

"C", fıkrasında yazılı ücretler munhasıran Türk mühendis ve mütehasıslar yetiştirmek hususlarına tahsis edilerek bu kısım varidatın ve ona tekabül eden masrafların hesabı ayrıca tutulacaktır.

Madde 12 — M. T. A. Enstitüsünün memur ve müstahdemleri halk ile ve mensub oldukları enstitü ile, muamele ve münasebetlerinde, hususî müessese müstahdemleri gibi muameleye tâbi olup haklarında Memurin Muhakematı hakkındaki kanun ile Memurin Kanunu hükümleri tatbik olunmaz.

M. T. A. Enstitüsüne aid mallar Devlet malıdır. Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suistimal edenler hakkında Devlet mallarına karşı işlenen bu çeşit suçlara aid cezaî takibat yapılır.

Madde 13 — M. T. A. Enstitüsü, Devlet müesseselerine ve Sümerbankla, Ziraat, Emlâk ve Eytam Bankaları gibi millî müesseselere mahsus haklar ve imtiyazlar ile Teşviki Sanayi kanununa göre birinci sınıf maden ocaklarına verilen müsaade ve muafiyetlerden istifade eder.

Madde 14 — M. T. A. Enstitüsünün hesapları, biri İktisad ve diğeri Maliye Vekâletince her hesap yılı başında birer yıl için tayin edilen iki murakibden mürekkep bir heyet marifetile murakabe olunur. Murakibler, ticarî ve sınaî müesseseler muhasebesine vâkıf olanlar arasından seçilir. Bunlara verilecek ücret her sene umumî heyetce tayin olunur. Murakibler enstitünün mevcudlarını ve her nevi muamelelerini tetkik ve murakabe ile mükelleftir. Üç ayda bir muamelât hakkında Maliye ve İktisad Vekâletlerine bir rapor verirler. Bu raporların birer sureti umumî heyete tevdi olunacak senelik rapora bağlanır.

Bu murakiblik vazifesi, muhassas ücreti verilme şartile aynı vasıfları haiz Hükümet memurlarına da gördürülebilir. Müddeti biten murakibler yeniden tayin edilebilir.

Madde 15 — İktisad Vekâleti, lüzum gördükçe, M. T. A. Enstitüsünün bütün işlerini, muamelelerini ve hesaplarını teftiş ve murakabe ettirir.

Madde 16 — M. T. A. Enstitüsü, senelik blânçosunu ve bu blânço ile sene içinde yapılan işler hakkında izahatı muhtevi bir raporu her malî senenin sonundan itibaren nihayet üç ay içinde İktisad Vekâletine vermeğe mecburdur. İktisad Vekâleti, bunları ve murakabe heyetinin yıllık raporunu kendi mütaleasile birlikte umumî heyetin tasdik ve tasvibine konulmak üzere tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde Başvekâlete verir.

Madde 17 — M. T. A. Enstitüsünün umumî heyeti, Başvekâletten intihab edilecek üç murahhas ile Büyük Millet Meclisinin Bütçe, İktisad ve Divanı Muhasebat Encümenleri Azalarının toplantısından vücade gelir.

Madde 18 — Umumî heyet, Başvekâletten gönderilip Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından havale edilen M. T. A. Enstitüsünün yıllık blânçosu ile raporunu, murakabe heyetinin yıllık raporunu ve İktisad Vekâletinin bunlar hakkındaki mütaleasını tetkik edip enstitünün blânçosunun tasdik ve raporların tasvibi veya bunların reddi hakkında karar verir.

Umumî heyetin blânçoynu tasdik ve raporları tasvib kararı M. T. A. Enstitüsü, memurlarının ibrasını tazammun eder.

Madde 19 — M. T. A. Enstitüsü, maden araması ve ameliyatı ile uğraşan ve şube adedleri ihtiyaca göre değişen teknik bir kısım ile Jeolojik - Mineraloji - Paleontoloji, tahlil ve tecrübe lâburatuvarları, Topoğrafya şubelerini ve bir fen kalemini ihtiva eyliyen ilmî bir kısımdan, ve muhasebeyi de muhtevi bulunan idarî bir kısımdan müteşekkildir.

Madde 20 — M.T.A. Enstitüsü, İktisad Vekâletinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetinin kararı ve Cümhur Reisinin tasdikile tayin edilen bir genel direktör tarafından idare olunur.

Madde 21 — M.T.A. Enstitüsünde, genel direktörden başka bir genel direktör muavini ile görülecek lüzum ve ihtiyaç nisbetinde şube âmirleri, mütehasıs, mühendis ve diğeri memur ve müstahdemler bulunur.

Genel direktör muavini ile kısım ve şube âmirleri, genel direktörün inhası üzerine İktisad Vekâleti tarafından ve diğeri mütehasıs ve mühendislerle memurlar genel direktör tarafından tayin edilirler.

Madde 22 — M.T.A. Enstitüsünün genel direktör muavini ile mütehasıs ve mühendislerinin ve fen memurları ile ustalarının İktisad Vekâletinin muvafakatile ecnebi olması caizdir.

Madde 23 — M.T.A. Enstitüsünün idare ve murakabe şekilleriyle genel direktör ve murakiblerin vazife salâhiyetleri, enstitünün dahilî teşkilâtile sureti idaresi, bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren en geç bir yıl zarfında İktisad Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir dahilî talimatname ile tesbit olunur.

Madde 24 — (2450) numaralı İktisad Vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunun birinci maddesindeki (C) bendinin (12) numaralı fıkrası ve aynı kanunun (1) numaralı cetvelindeki Maadin tetkik heyeti ile (2189) numaralı petrol ve altın arama ve işletme idareleri hakkındaki kanun hükümleri ilga edilmiştir.

Altın ve petrol arama ve işletme idarelerinin bütün hakları, borçları ve mevcudları M. T. A. Enstitüsüne geçer.

Muvakkat Madde 1 — Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren 1935 hesap yılının sonuna kadar geçen müddet M. T. A. Enstitüsünün ilk hesap yılıdır. Bu ilk hesap yılına aid olan iş programını havi raporun, bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren iki ay içinde tanzim ve tasdik edilmesi şarttır.

Muvakkat Madde 2 — Altın ve petrol arama ve işletme idarelerinin bütün haklarına, borçlarına ve mevcudlarına aid devir ve intikal muameleleri, bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren iki ay içinde bitirilecektir.

Devir ve intikal muamelesi bitirilinceye kadar bu idarelerdeki memur ve müstahdemler işlerine devam ederler.

Muvakkat Madde 3 — Zonguldakta bulunan tahlilhaneye ile mülga maden mektebinin mevcut gayrimenkullerile demirbaş eşya ve malzemesinden İktisad Vekâletinin tensib ettikleri, M. T. A. Enstitüsüne meccanen verilir.

Muvakkat Madde 4 — 1935 yılı İktisad Vekâleti bütçesinin 664 üncü faslının 1 inci maddesinden (42 000) lira aynı bütçenin 695 inci faslına mevzu (240 000) lira işbu kanunun 11 inci maddesinin (a) bendi mucibince M. T. A. Enstitü

süne geçer. Bundan başka M. T. A. Enstitüsünün 1935 hesap senesi için işbu kanunun 11 inci maddesinin (a) fıkrasına tev-fikan tediye edilmek üzere İktisad Vekâleti 1935 yılı bütçe-sinde yeniden açılacak muavenet faslına (400 000) lira tahsisat konulmuştur.

Madde 25 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 26 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekil-leri Heyeti memurdur.

20/6/1935

„2189,, numaralı kanun „2411,, sayılı Resmî Gazetededir
„2450,, „ „ „2715,, „ „ „

Etî Bank Kanunu

Kanun №: 2805

Kabul tarihi : 14/6/1935

Madde 1 — Hükmi şahsiyeti haiz olmak ve bu kanun ile hukuku hususiye ahkâmına tâbi bulunmak üzere Ankarada “Etibank,, kurulmuştur. Bu banka İktisad Vekâletinin müsaade-sile başka yerlerde şubeler açabilir. “Etibank,, ticarî usullere göre idare olunur ve muhasebei umumiye, arttırma, eksiltme ve ihale kanunları ile Divanı Muhasebatın vize ve murakabesine tâbi değildir.

Madde 2 — “Etibank,, ın itibarî sermayesi 20 milyon liradır. Bu miktar, Hükûmetin teklifi ve banka umumî heyetinin kararile iki misline kadar arttırılabilir.

Madde 3 — “Etibank,, İcra vekilleri Heyetinin kararile, faizli veya faizsiz, ikramiyeli veya ikramiyesiz, temettü hissele-rine iştirakli veya iştiraksiz tahvilât çıkarabileceği gibi on beş seneye kadar vadeli istikrazlar dahi yapabilir. Ancak bunların tutarı 20 milyon lirayı geçemez.

Maliye Vekâleti, bankanın çıkaracağı tahvillerle yapacağı istikrazlara kefalete mezundur.

Madde 4 — “Etibank,, :

A - Maden cevherleri, taşocağı maddeleri, madenî ham maddelerle maden malzemesi almak, satmak ve bunların alım ve satımına tavassut etmek;

B - Türkiyede bitüm ve petrol ve tabii müştakları için iptidai istikşaf ve taharri ruhsatnameleri, maden taharri ruhsat-nameleri veya bunların hisselerini istihsal veya teferruğ etmek;

C - Türkiyede, maden imtiyazları, maden ocağı imal ruhsat tezkereleri, taşocağı ruhsatnameleri veya bunların hisselerini istihsal, teferruğ etmek;

D - Türkiyede elektrik istihsal, nakil ve tevzi imtiyazları almak ve işletmek, elektrik santralleri kurmak, hatları yapmak, elektrik enerjisi dağıtmak, bunlarla alakası olan her türlü işler ile uğraşmak, her nevi elektrik malzemesi, alâti veya makinesi imal edebilecek fabrikalar kurmak ve elektrik malzemesi, alâti veya makineleri alım satımı yapmak;

E - Başlıbaşına veya başkalarile birlikte A,B,C ve D bend-lerinde yazılı işleri görecek ticarî teşekküller kurmak ve Tür-kiyede veya hariçte kurulmuş olan bu gibi teşekküllere iştirak etmek;

F - Her nevi banka muameleleri yapmak;

İle uğraşır.

Madde 5 — Maden tetkik ve arama enstitüsünün herhangi bir sahada maden cevherleri veya taşocağı maddeleri için yap-mış olduğu ameliyat neticesinde, işletmeğe elverişli gördüğü maden veya taşocakları hakkında İktisad Vekâletine verilmiş olan dosya Vekâletçe de tetkik edilerek işletmeğe elverişli görüldüğü takdirde Etibanka tevdi olunur. Banka enstitünün raporunda derpiş edilen ana hatlar dairesinde, bu işletmeyi tahakkuk ettirmeğe ve bu hususta iktiza eden bütün muame-

leleri yapmağa mecburdur. Banka, İktisad Vekâletinin tasdikına iktiran etmiş bulunan enstitünün bu hususa aid masraflarını öder.

Madde 6 — Elektrik işleri etüt idaresinin İktisad Vekâle-tine vereceği projeler, Vekâletçe tetkik edilerek tatbiki faideli görüldüğü takdirde Etibanka tevdi olunur. Banka, E. İ. E. İda-resinin raporunda gösterilen ana hatlar dairesinde, bu projeyi tahakkuk ettirip işletmeğe ve bu hususta iktiza eden bütün muameleleri yapmağa mecburdur. “Etibank,, İktisad Vekâleti-nin tasdikına iktiran etmiş bulunan E. İ. E. İdaresinin bu hu-susa aid masraflarını öder.

Madde 7 — “Etibank,, elde edeceği maden ve elektrik istihsal, nakil ve tevzi imtiyazlarını, maden ve taşocağı ruhsat-namelerini mahdud mesuliyetli ve kendisine bağlı olmak üzere kuracağı şahsî hükmiyeti haiz müesseselere devreder.

Bundan başka elektrik malzemesi, alâti ve makinesi ile maden malzemesi imal ve ihzar işlerini de kuracağı bu çeşid müesseselere yaptırır. Aynı cinsten işletme imtiyazlarının veya imal ve ihzar işlerinin bir müessese elinde toplanması caizdir.

Bu müesseselerin teşkiline aid muamelât ve evrak damga resmine tâbi değildir. Bu müesseseler Hükûmetin teklifi ve banka umumî heyetinin kararile şirket haline dahi ifrağ edilebilir. Bu takdirde hissedarların Türk olması ve hisse senedle-rinin nama muharrer olması şarttır.

Madde 8 — Hükûmet, “Etibank,, a muktazi sermayeyi :

A - İktisad Vekâleti bütçesinde konulacak tahsisatı vermek,

B - Bankanın senelik blânçosunda tahakkuk eden temettüü 16 ncı madde mucibince sermaye hesabına geçirmek,

C - Madencilğe, elektrik istihsal, nakil ve tevzi sanayiine, maden cevherleri ve taşocağı maddeleri ve elektrik malzemesi alâti ve makinaları ile maden malzemesi ticaret ve sanayiine müteallik işleri görmek maksadile kurulmuş olan ticarî teşek-küllerdeki Hükûmetin iştirak hisselerini devretmek,

D - Metrük, mahlûl veya herhangi bir suretle olursa olsun Devlet veya Hükûmete bağlı müesseseler eline geçmiş veya geçecek maden imtiyazlarını, maden ocağı imal ruhsat tezke-relerini, taşocağı ruhsatnamelerini, maden taharri ve iptidai istikşaf ruhsatnamelerini, elektrik istihsal, nakil ve tevzi imtiyaz-larını veya bu gibi imtiyazname, ruhsat tezkeresi, ruhsatname hisselerini ve bunlardan doğan bütün hakları ve menfaatleri devretmek ve bunların devrinde ve mekşuf madenlerin ihale-sinde bu haklara bağlı olup kıymetlendirilmesi iktiza eden arazi ve demirbaş eşyayı devretmek;

E - Metrük, mahlûl veya herhangi bir suretle hükûmete intikal eylemiş ve Hükûmetçe hakiki veya hükmi şahıslara, icar veya iştirak suretile işlettilmekte bulunmuş olan madenlerin veya maden ocaklarının veya bunların hisselerinin getirmekte olduğu kâr hisselerini veya icar bedellerini devretmek;

F - Hükûmet veya Hükûmete bağlı müesseseler elinde bu-lunup işgal mevzuunda işe yarıyabilecek arazi veya demirbaş eşyayı aynı olarak vermek; suretlerle temin eder.

İdarei hususiyelerle belediyeler ve mülhak bütçeli idareler bu madde hükümünün dışındadır.

Madde 9 — 8 inci maddenin C,D,E,F fıkralarında yazılı hakların ve hisselerin devri, mekşuf madenlerin ihalesi ve ay-niyatın verilmesi bankanın talebi üzerine yapılır. Bunların kıy-metleri, İktisad Vekâleti ile Maliye Vekâletinden ve bankadan tayin olunacak birer azadan müteşekkil üç kişilik bir heyet tarafından takdir edilir.

Belediye sınırları dışında, bankanın ihtiyacı olan boş millî arazi meccanen verilir.

Madde 10 — “Etibank,, avans vermek, ikraz etmek gibi kredi muamelelerini, ancak kendi kurduğu veya iştirak ettiği

sanayi ve ticaret müesseselerine yapabilir. Bu muamelelerin şekil ve miktarı her sene iptidasında İktisad Vekâleti tarafından tasdik edilmek lâzımdır.

Madde 11 — Etibank, Sümerbank ile Ziraat, Emlâk ve Eytam Bankaları gibi millî kredi müesseselerine mahsus daimî haklardan ve imtiyazlardan istifade eder.

Madde 12 — “Etibank,” genel direktörü de dahil olduğu halde, bir reis ve dört azadan mürekkep beş kişilik bir idare meclisi tarafından idare olunur.

Genel direktörün biri maden ve diğeri elektrik mütehasısı olmak üzere iki teknik muavini ile bir de banka işlerinde mütehasıs üçüncü muavin bulunur. Meclisi idare reisile azadan biri ve genel direktör ile muavinleri İktisad Vekâletinin, bir aza Maliye Vekâletinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetinin kararı ve Reiscümhurun tasdikile tayin edilir. Bir aza da umumî heyet tarafından seçilir. Tayin ve intihab olunacak reis ve azaların bankacılık, madencilik ve maden elektrik sanayi işlerinde ihtisas sahibi olmaları lâzımdır.

Genel direktör ve muavinlerinden maada İdare meclisi reisinin ve azalarının hizmet müddetleri üç senedir. Müddeti bitenlerin tekrar tayin ve intihabları caizdir. Genel direktörün muavinleri, İdare meclisi içtimalarına rey vermemek şartile iştirak edebilirler.

Madde 13 — “Etibank,” ın hesapları, biri İktisad diğeri Maliye Vekâletince tayin ve üçüncüsü umumî heyet tarafından intihab olunacak üç murakibten mürekkep bir heyet marifetile murakabe edilir. Murakiblerin hizmet müddetleri bir senedir. Yeniden tayin ve intihabları caizdir. Murakiblere verilecek ücret bankanın umumî heyetince her sene tayin olunur. Murakibler banka mevcudlarını ve her nevi muamelelerini muntazaman tetkik ve murakabe ile mükelleftir. Üç ayda bir muamelât hakkında Maliye ve İktisad Vekâletlerine bir rapor verirler. Bu raporların birer sureti, umumî heyete tevdi olunacak senelik rapora bağlanır.

Madde 14 — “Etibank,” ın umumî heyeti, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Bütçe ve İktisad ve Divanı Muhasebat encümenleri azalarının ve Başvekâletten gönderilecek olan üç murahhasın toplanmasından teşekkül eder.

Madde 15 — “Etibank,” ın muamelât senesi takvim senesidir. Tanzim edilecek senelik blânço ve kâr ve zarar hesapları, müteakib senenin ilk dört ayı zarfında, idare meclisi ve murakabe heyeti raporlarile birlikte, İktisad Vekâletine verilir. İktisad Vekâletince, bu raporlar ve blânço kâr ve zarar hesabı, tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde tetkik edilerek İcra Vekilleri Heyeti kararile umumî heyete gönderilir, Blânço ve kâr ve zarar hesaplarının kat'ileşmesi umumî heyetin tasdikına bağlı olup bu tasdik, idare meclisinin ve memurların ibrasını da tazammun eder.

Madde 16 — Bankanın senelik safî temettüünden, evvelâ yüzde onu ihtiyat akçesi ayrılır, geriye kalandan, Banka umumî heyetinin kararile, en çok yüzde ikiye kadarı idare meclisine ve yüzde üçe kadarı da ikramiye olarak memurlara verilebilir.

Safî kârın mütebaki kısmı, bankanın itibarî sermayesi tamamlanıncıya kadar, bu sermaye hesabına geçirilir. Bankanın tevdi edilmiş sermayesi itibarî sermaye haddine baliğ olduktan sonra, kâr bakıyesi Hazineye verilir.

Madde 17 — Bankanın idare ve murakabe şekillerile bankacılık işlerinde takib edeceği usuller, idare meclisi ile genel direktörün ve murakiblerin vazife ve salâhiyetleri ve bankanın

dahilî teşkilâtı ve kuracağı veya iştirak edeceği ticarî şirketlerin idarelerine iştirak ve bunları murakabe tarzları hakkında, bu kanunun neşrinden itibaren en geç iki sene içinde, İktisad Vekilligince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir dahilî talimatname yapılır.

Madde 18 — İktisad Vekâleti lüzum gördükçe, “Etibank,” ın hesaplarını ve muamelelerini teftiş ettirir.

Muvakkat Madde 1 — Bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren ilk gelecek kânunuevvel 31 inci gününe kadar geçen müddet bankanın birinci muamele senesidir.

Muvakkat Madde 2 — Etibankın ilk teşkilât kadroları ve idare masrafları İktisad Vekilliginin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararile tatbik olunur.

Muvakkat Madde 3 — Sekizinci maddenin (E) fıkrasında yazılı kâr hisselerile icar bedellerinden alâkadarlar elinde toplanıp şimdiye kadar Hazinece tahsil edilmemiş olanlar, “Etibank,” tarafından sermaye hesabına tahsil edilir.

Muvakkat Madde 4 — Etibank 1935 hesap senesi için bu kanunun sekizinci maddesinin (A) fıkrasına tevfikân tekiye edilmek üzere İktisad Vekilligi 1935 bütçesinde yeniden açılacak muavenet faslına (250 000) lira tahsisat konulmuştur.

Madde 19 — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

Madde 20 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20/6/1935

Mevduatı Koruma Kanununun sekizinci maddesinin tadiline dair kanun

Kanun №: 2806

Kabul tarihi: 14/6/1935

Madde 1 — 2243 numaralı Mevduatı Koruma Kanununun sekizinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Bankalar vadeli, vadesiz ve ihbara tâbi tasarruf mevduatının karşılığını teşkil etmek üzere aşağıda gösterilen nisbetler dairesinde kasalarında karşılık ihtiyat bulundurmağa mecburdurlar:

A - Vadesiz veya en çok bir ay vadeli veya bir ay evvel ihbara tâbi mevduat için % 30.

B - Bir aydan ziyade veya bir seneden az vadeli veya bu müddetle ihbara tâbi mevduat için % 20

C - Bir sene ve daha ziyade vadeli veya bu müddetle ihbara tâbi mevduat için % 10.

Bankalar kasalarında nakden bulundurmağa mecbur oldukları bu karşılık ihtiyatları kısmen veya tamamen, Maliye Vekâletinin muvafakatini almak şartile, faiz getiren kıyemi menkuleye yatırabilirler.

Bankaların ihtiyatlarile yapabilecekleri bu muamele, mevduat sahiblerinin icabında mevduatlarını nakden geri almak haklarını hiç bir suretle tahdid etmez.

İşbu karşılıkları, mevduatın iadesinde istimale mecbur oldukları takdirde, aldıkları menkul kıymetlerin derhal nakde çevrilmesi Hazinece temin olunur.

Madde 2 — Mevduatı Koruma Kanununun 8 inci maddesine bir fıkra ilâvesine dair olan 28/5/1934 tarih ve 2457 sayılı kanun kaldırılmıştır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20/6/1935

KARARNAMELER

²
Kararname № : 2746

Açık olan Birinci Umumî Müfettişliğe Aydın Saylavı Abidin Özmenin tayin; Dahiliye Vekilliğinin 11/6/1935 tarih ve 5159 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 11/6/1935 de onanmıştır.

11/6/1935

REİSİCÜMHUR
K. ATATÜRK

Başvekil ISMET İNÖNÜ	Adliye Vekili Ş. SARACOĞLU	Millî Müdafaa Vekili K. ÖZALP	Dahiliye Vekili Ş. KAYA
Hariciye Vekili Dr. T. R. ARAS	Maliye Vekili F. AĞRALI	Maarif Vekili S. ARIKAN	Nafia Vekili A. ÇETİNKAYA
İktisad Vekili C. BAYAR	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Dr. R. SAYDAM		
Gümrük ve İhisarlar Vekili R. TARHAN	Ziraat Vekili M. ERKMEN		

²
Kararname № : 2787

Bazı kisvelerin giyilemeyeceğine dair olan 3/12/1934 tarih ve 2596 sayılı kanunun birinci ve bu kanunun sureti tatbikına aid nizamnamenin 4 üncü maddesine göre, ilişik listede yazılı sekiz ruhanî reisinin mabedler dışında ruhanî kıyafetlerini taşıyabilmelerine muvakkatten izin verilmesi; Dahiliye Vekil-

liğinin 19/5/1935 tarih ve 3373/7852 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 12/6/1935 de onanmıştır.

12/6/1935

REİSİCÜMHUR
K. ATATÜRK

Başvekil ISMET İNÖNÜ	Adliye Vekili Ş. SARACOĞLU	Millî Müdafaa Vekili K. ÖZALP	Dahiliye Vekili Ş. KAYA
Hariciye Vekili Dr. T. R. ARAS	Maliye Vekili F. AĞRALI	Maarif Vekili S. ARIKAN	Nafia Vekili A. ÇETİNKAYA
İktisad Vekili C. BAYAR	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Dr. R. SAYDAM		
Gümrük ve İhisarlar Vekili R. TARHAN	Ziraat Vekili M. ERKMEN		

Ruhanî kisve giymeleri uygun görülenler

Vazifesi	İsmi Babası adı	Doğduğu yer tabiiyeti ve tarihi
1 - Diyanet İşleri Reisi	Rifat	Ankara
2 - Ortodoks Rumların Patriği	Fotyos Dimitri	İstanbul 1870 Türk
3 - Türk ortodoksları Reisi	Papa Eftim	Akdağ 1300
4 - Ermeni Grigoryan Patriği	Mesrub Naroyan, Holikat	Muş 1875
5 - Ermeni Katolik Reisi	Vahan Koçeryan	
6 - Hahambaşı vekili	İsak Şaki	
7 - Ermeni Protestan Reisi	Vatun Cigalyan Mıgırdıç	
8 - Rum Katolik	Diyonis Barubas	

İLÂNLAR

Zile Asliye Mahkemesinden :

Zilenin Zencirli Mahaliesinden Duacı Oğlu Halil Karısı ölü Emineye varis olanların tarihi ilândan itibaren 3 ay zarfında Zile Vesayet dairesine veraset ilâmile müracaat etmeleri ilân olunur.

38

Çivril Asliye Hukuk Mahkemesinden :

Çivrilin Eğdir Köyünden Daban Oğlu Ali Karısı ve Arif Kızı İfakatin müddeialeyh o köyden Daban Oğlu Ali aleyhine açtığı boşanma davası üzerine müddeialeyhin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebligat ifasına ve muhakemenin 26/6/1935 günü saat dokuza tayin ve tensibine ve müddeialeyh o günü bizzat veya bilvekalâ mahkemede bulunmadığı veya mazereti-n-

den haberdar etmediği takdirde tebligatın yapılmış sayılacağına mahkemece karar verilmiş olduğundan keyfiyet bermucibi karar tebliğ yerine sayılmak üzere ilân olunur.

47

Lapseki Asliye Mahkemesinden :

Lapsekiden Osman Kızı Emine tarafından Kocası Silivrili Salim aleyhine ikame eylediği boşanma davasının gününde daveti kanuniyeye icabet etmediğinden hakkında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 401 inci maddesi hükmüne tevfiakan giyap kararı verilmiş ve duruşmanın devamı 9/7/1935 tarihine tesadüf eden salı gününe talik edilmiştir. Salimim yevmi ve vakti mezkûrde Lapseki Asliye Hukuk Mahkemesinde isbatı vucud etmesi ve vekil göndermesi ve aksi takdirde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 405 inci maddesine tevfiakan bir daha mahkemeye kabul olunamayacağı tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

42

Ankara Ticaret Odası Sicilli Ticaret Bürosundan :

Sicilli ticaretin 269 numarasında müseccel Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketinin 28/4/1935 tarihinde toplanan fevkalâde ve alelade umumî heyetine aid zabıtname ile işbu zabıtnamede gösterildiği üzere müddetleri biten iki murakibliğe seçilen İsmail ve Cemilin işbu seçim keyfiyetinin 12/6/1935 tarihinde tescil ve mezkûr zabıtnamenin aşağıda aynen neşredilmekte olduğu ilân olunur.

34

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Resmî Gazete ile Ankarada Ulus ve İstanbulda Milliyet, Cumhuriyet, Akşam ve Mersinde Mersin gazetelerinin 27 mart 1935 ve İzmirde Anadolu ve Samsunda Samsun gazetelerinin de 28 mart 1935 tarihli nüshalarında neşredilmiş olan ilânlarda yazılı ruznamelerde gösterilmiş olan işleri müzakere ile bir karara bağlamak üzere fevkalâde ve alelade içtimaa davet edilen hissedarlardan asaleten ve vekâleten hazır bulunan zevatın merbut cetvelden de anlaşılacağı üzere Bankanın yekûnu (150 000) bin olan hisselerinden (113 993) hisseyi temsil ettiği ve bu suretle Banka kanun ve esas nizamnamesinin lüzum gösterdiği nisabın tamamile husule gelmiş bulunduğu anlaşılarak İktisat Vekâletinden memur edilmiş olan Mürakip Komiser Bay Ahmet Eminin huzurile 28 nisan 1935 pazar günü saat ondört buçukta müzakereye başlanmıştır.

Evvelâ fevkalâde içtima yapılmıştır:

Fevkalâde içtimada Banka esas nizamnamesinin 13 üncü maddesinin müzeyyel son fıkrasile 21 inci maddesinin tadiline ve 32 inci maddesinin muaddel (e) fıkrasının birinci cümlesinden sonra bir cümle ilâvesine dair vuku bulan teklifin esbabı mucibesi hakkındaki Meclisi İdare raporu okunduktan sonra;

1 - Nizamnamei esasının 13 üncü maddesinin müzeyyel son fıkrasının ;

(32 inci maddenin (e) fıkrası mucibince verilecek avanslar mukabilinde yapılabilecek emisyon 11 inci madde mucibince Hazine borcuna mahsup edilmiş mebalığı tecavuz edemez.) şeklinde tadili.

2 - Nizamnamei esasının 21 nci maddesinin;

(Madde 21 — yukarıki madde mucibince devir ve ferağ olunan veyahud intikal eden hisse senetlerinin arkalarına keyfiyeti ferağ veya intikal ile yeni sahibinin ismi yazılarak salâhiyettar imzalar atılır. Bir senedin ferağı fazla tekrür ederek arkasında yer kalmazsa aşağıdaki fıkraya göre yeni bir senetle tebdil olunabilir.

Yanan, çalınan veya sair suretle harap veya zayi olan hisse senetleri yerine sahiblerinin müracaatı üzerine yapılacak tetkik neticesinde aynı sınıftan en son verilmiş hisse senedinin numarasını takib eden numarayı havi bir hisse senedi verilir. Bu senet eski senedin numarasını ve onun yerine kaim olduğunu gösterir bir damga ile damgalanır.)

suretinde tadil olunması;

3 - Nizamnamei esasının 32 inci maddesinin muaddel (e) fıkrasının birinci cümlesinden sonra aşağıdaki

(Banka yukarıda zikri geçen tahvillerle hazine bonoları mukabilinde vadesi ve faiz nisbeti hazine ile banka idare meclisi arasında takarrür ettirilme ve 1934 senesi nihayetine kadar itfa edilen yüzde bir faizli hazine bonolarının yüzde sekseni nisbetinde olmak üzere Maliye Hazinesine avans verebilir.)

Cümlesinin ilâvesi ittifakla kabul edilmiştir.

Bunu müteakib alelade umumî heyet içtima yapılmıştır:

1934 hesap senesi bilançosunun Umumî Heyete arzı vesilesile İdare Meclisinin bu husustaki raporu ile mürakabe heyetinin raporu okunmuştur.

Raporların okunması müteakib evvelâ Antalya Sayılabay Rasih Kaplan söz alarak bir buçuk milyon lira kâra mukabil yedyüz küsur bin liralık masrafın çok bulunduğunu ve bankanın şubelerinin pek az olması ve binnetice büyük bir masrafı icabettirecek kadar şube bulunmaması hasebile masrafın tetkikini ve Meclisi İdarenin Heyeti Umumiyyeyi tenvir eylesmesini beyan ve talep etti.

Yozgat Sayılabay Süleyman Sırrı İçöz de bir milyon beş yüz bin küsur lira safi kârın ne suretle hasıl olduğunu ve evrakı nakdiyenin altına göre tesbiti yapıp yapılmadığının izahını istedi.

Eskişehir Sayılabay Emin Sazak da Cumhuriyet Hükümetinin teşekkülünden sonra memleketin serveti kaba taslak bir görüşle bir milyara yakın arttığından ve banknotların binnetice milletin mevcut varlığına istinad ettiğine göre Bankanın altından bir istinadgâh aramasının sebebini anlyamadığından ve Merkez Bankaları tesis edildiği vakitki şeraiti hayatiye ile iktisadî kanunların prensib ve fikirlerin tamamen başka olduğuna göre Bankanın istikamet ve istinadgâhını değiştirmesini yeridne bulduğundan bahisle Bankaca her yıl beş milyon lira imha ederek lüzumsuz bir ameliyenin devamını muvafık görmediğini ve Bankanın diğer Bankalar gibi pek müteferri ve müteferrik işlerle uğraşmamasına nazaran masrafın çok gibi geldiğini ve komşu memleketlerin mümasil bankalarının vaziyetleriyle bizim Bankanın vaziyeti arasında bir mukayese yapıp yapılmadığını ve yapılmışsa ne netice vermiş olduğunu ifade ve istizah eylemiştir.

Bu istizahlara cevap veren Banka Genel Müdürü Bay Salâhattin Çam Bankanın faaliyeti hakkında heyete biraz malûmat vermek icabettiği cihetle son bir kaç yıl içindeki banka muamelelerinin genişlediğine delâlet eden birkaç rakamı okuyacağını söyledikten sonra Bankanın 1932 senesinde umumî muamele yekûnu 2 309 000 000 iken 1933 te 3 148 000 000 u çıkmış bulmuş ve 1934 de iki mislini tecavüz ederek 7 500 000 000 oldığını ve büyük rakamlı az hacimli bir iş zihniyeti hasıl olmamak için muamele adedlerindeki inkişafın da izahı muvafık olacağından bahsile Bankanın keşidelerinin ilk senede 27 000 iken ikinci senede 64 000 ve üçüncü senede de 130 000 i bulmuş ve gelen giden evrakın birinci sene 111 000, ikinci sene 275 000 ve üçüncü sene de 384 000 e yükselmiş bulunduğunu bildirmiş ve Bay Emin Sazakın Bankanın mahdud ve muayyen bir iş görmekle iktifa ettiği hakkındaki fikrine cevaben de klering mukavelelerinin 13 devletle aktedilmiş olduğu düşünülürse haricî ticaretimizin yüzde altmışını müteceviz bir kısmına aid Banka muamelelerinin Bankamızda tekâsüf ettiği anlaşılacağını ve Bankanın İstanbulda çalışan on on iki Bankanın yaptığı işin mecmuu müteceviz bir iş yaptığını ve Bankanın mümasil diğer bankalara nazaran masrafının mukayesesi meselesine gelince bunun görülen işin mikyasına, ehemmiyetine, memleketin şeraiti hayatiyesine dokunur bir çok noktaları buluumak itibarile mutlak bir mukayese mikyası bulmak kabil olmamakla beraber bu husustaki mukayese rakamını söyleyeceğini ve ezcümle bankanın masrafının umumî kâra nisbeti 1933 senesinde yüzde 30,4 iken 1934 senesinde yüzde 28,9 a düştüğü ve başka memleketlerdeki merkez bankalarında bu nisbetin

İtalyada	1933 de	% 30	1934	% 24
Belçikada	"	35	"	36
Yugoslavyada	"	38	"	42
Avusturyada	"	40	"	32
Portekizde	"	44	"	46
Arnavutlukta	"	44	olduğunu	

ve nisbetleri küçük olan Finlandiya, Danimarka, İspanya Merkez Bankaları istisna edilirse bu nisbetin Merkez Bankalarında yüzde 29 ve 30 u müteceviz bulunduğu ve hatta ihraç bankala-

rının en çok iş görenlerinden biri olan Fransa Bankasında nisbetin 1933 senesinde % 60 ve 1934 senesinde de % 51 olduğunu anlatmış ve Merkez Bankalarının haddi zatinde deruhte ettikleri işlerin ticarî kâr gayesi takib eden işlerden ziyade âmme hizmetini istihdaf eden işler bulunduğunu ve bu işlerden bir kısmının karşılıksız ivessiz kaldığını ve masraf nisbetini artıran âminin bizatihi masrafın çokluğu olmayıp kârın azlığı olduğunu ve bir Merkez Bankası için kârı tezyit etmek güç bir iş değilse de maksat ve telâkki daha ziyade âmme hukuku görmek ve âmme menfaatlarını korumak olduğu ve binaenaleyh diğer bankalardan yüksek bir masraf ihtiyarı ve füzulî memur istihdam etmemek, istihdam edilen mumurlara fazla maaş vermemek kayıdlerle de bağlı kalmak şartile bu kadar masrafın ihtiyarını pek tabii bulmak lâzımgeldiğini ve bugünkü buhran şeraiti içinde hissedarlarımıza iyi denilebilecek bir kâr tevziine de muvaffak olunduğunu izah eylemiştir

Genel Müdür Bay Salâhattin, Bay Emin Sazakın temas ettiği altın mevzuu için bu mevzuun siyaseti naktiye mevzuu olduğunu ve bu itibarla umumî heyette konuşulması hususunda itizar edeceğini söylemiş ve bu beyanatı (muvafık) sesleri ile tasvip edilmiştir.

Başka izahat istiyen olmadığından ruznamenin

1 - Bankanın 1934 yılı İdare Meclisi raporunun tetkiki

2 - Mürakabe komisyonu raporu üzerine bilânçonun tasdiki ve temettüatın teklif veçhile tevziinin tasvibi

3 - İdare Meclisinin ibrası

Hakkındaki 1 ilâ 3 numaralı maddeleri reye konulmuş ve aranın tasnifini neticesinde red torbasından hiç bir rey pusulası zuhur etmiyerek kabul torbasından 952 reylik rey varakası çıkmıştır.

Alelâde toplantıya iştirak etmiş olan hissedarlarımıza aid âranın yekûnu 1030 olmasına ve reylerin tasnifinde muhalif rey çıkmamış bulunmasına nazaran ruznamenin işbu üç maddesinin heyeti umumiyece kabul edildiği anlaşılmıştır.

Bundan sonra Malatya Saylavı Bay Muttalip Öker ile altı arkadaşları tarafından verilen âtideki takrir okunmuştur:

Yüksek Riyasete

(B ve C sınıfı hissedarlar mürakibliklerinden münhal olan birine maliye eski baş müfettişlerinden İsmailin ve D sınıfı hissedar mürakibliklerinden kezalik münhal olan birine de Devlet Demiryolları Muhasebe Müdürü Cemilin intihablarını teklif ederiz.)

Bu takririn C, B sınıfı mürakibliğe aid olan kısmı ile D sınıfı mürakibliğe aid olan kısmı ayrı ayrı reyi işarı ile âraya vazolunarak aid oldukları sınıflar tarafından müttefikan kabul edilmiş ve bu suretle C, B sınıfı mürakibliğe maliye eski baş müfettişlerinden İsmail ve D sınıfı mürakibliğine de Devlet Demiryolları Muhasebe Müdürü Cemil intihab olunmuşlardır.

Bunlardan sonra nizamnamede yapılması teklif edilen tadilatı kanunda da yaptırmak üzere Hükümet nezdinde teşebbüsatta bulunmak için Meclisi İdareye salâhiyet verilmesine ve Heyeti Umumiye karar zabıtlarını Heyeti Umumiye namına imza için reylerin tasnifine memur edilmiş olan Maliye Vekâleti Murahhası Cezmi ile İş ve Ziraat Bankaları Genel Müdürleri Muammer ve Kemal Zaimin seçilmesine dair Başkan Nusratın teklifi ittifakla kabul edilerek içtimaa nihayet verilmiştir.

28 nisan 1935

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

15 haziran 1935 vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi Kg.	6.020,099	22.533.599,38
Banknot	-	11.732.743,-
Ufaklık		710.890,13
Dahildeki Muhabirler:		
Türk lirası	1.301.051,17	1.301.051,17
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi Kg.	4.401,321	6.190.823,28
Altına tahvili kabil serbest dövizler	1.411.389,91	7.602.213,19
Hazine Tahvilleri:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748,563,	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat	10.533.323,-	148.215.240,-
Senedat Cüzdanı:		
Hazine bonoları	3.000.000,-	
Ticarî senedat	10.036.436,34	13.036.436,34
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		
A - { Deruhde edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	30.441.742,50	
B - Serbest esham ve tahvilât	4.671.487,71	35.113.230,21
Avanslar:		
Altın ve Döviz üzerine	23.567,99	
Tahvilât üzerine	2.643.299,65	2.666.867,64
Hissedarlar		4.500.000,-
Muhtelif		8.238.101,88
YEKÜN		255.650.372,94

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		15.000.000,-
İhtiyat Akçesi		1.026.756,67
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748,563,-	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat	10.533.323,-	
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	148.215.240,-	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	10.000.000,-	158.215.240,-
Türk Lirası Mevduatı:		
Vadesiz	15.224.055,-	
Vadeli	-,-	15.224.055,-
Döviz Mevduatı:		
Vadesiz	11.674.923,43	
Vadeli	797.651,70	12.472.575,13
Muhtelif		53.711.746,14
YEKÜN		255.650.372,94

2 mart 1933 tarihinden itibaren:

İskonto haddi % 5 1/2 - Altın üzerine avans % 4 1/2

İÇİNDEKİLER

<u>Kanunlar</u>	<u>Sayfa</u>
2788 Askerî ve Mülkî Tekaüd Kanununun 67nci Maddesine Bir Fıkra İlâvesi Hakkında Kanun	1
2789 Evkaf Umum Müdürlüğünce İstihdam Edilecek Avukatlara Dair Olan 1263 Numaralı Kanunun 3 üncü Maddesine Ek Kanun	1
2791 Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Hükümeti Arasında İmzalanan Afyon Anlaşmasının Tasdikine Dair Kanun	1
2792 Türkiye ile Bulgaristan Arasında Akid ve İmza Edilip 12 Haziran 1934 Tarih ve 2499 Sayılı Kanunla Tasdik Olunan ve 2757 Numaralı Kanunla Mer'iyeti İki Ay Uzatılan Ticarî İtilâfname ve Merbutları Mer'iyetlerinin Uzatılması Hakkında Kanun	3
2793 Ankara Şehri Su Tesisatının İkmali Hakkındaki Taahhüd Mezuniyetinin Uzatılmasına Dair Kanun	3
2794 Amortisman Sandığı Hakkında Kanun	4
2795 Ankara'da Bir Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Kurulması Üzerine Kanun	4
2796 Dahili İstihlâk Vergisi Kanununun 10 uncu Maddesinin Tadili ve Muvakkat Bir Madde İlâvesi Hakkında Kanun	5
2797 Milli Müdafaa Vekâleti Hava Kısmında Ücretle Çalışan Uçuş Muallimleri Maaşları Hakkında Kanun	5
2798 Kültür Örgütlerine İlişkin Kanunun 11 inci Maddesinin İki Yıl Sonra Atılması Hakkında Kanun	5
2799 Nafta Bakanlığının Teşkilât ve Vazifelerine Dair Kanuna Ek Kanun	5
2800 Diyanet İşleri Reisliği Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun	8
2801 Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Krallığı Arasında Münakid 4 Nisan-1934 Tarihli Kliring Anlaşmasına Dair Kanun	9
2802 Bina Vergisi Hakkındaki 1837 Sayılı Kanunun 24 üncü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun	9
2803 Üsküdar – Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden Bu Kerre Satılığa Çıkarılan Hisse Senetlerin den Alacağı Olan Paraya Mukabil (218 220) Lira İtibari Kıymetinde Hisse Senedi Satın Almasına Dair Kanun	10
2804 Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanunu	10
2805 Eti Bank Kanunu	12
2806 Mevduatı Koruma Kanununun Sekizinci Maddesinin Tadiline Dair Kanun	13

Kararnameler

2/2746 Dahiliye Vekilliği Birinci Umumi Müfettişliğe Aydın Saylavı Abidin Özmen'in Tayini Hakkında Karar	14
2/2787 Ruhani Kisve Giymeleri Uygun Görülenler Hakkında Karar	14

İlanlar

14